درعلیه‌ده غلطه‌ده (آرولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորաշունեկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան.	140 Ղրշ
»	վեցամսեայ.	70 »
»	եռամսեայ.	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան.	40 Ֆրք
»	վեցամսեայ.	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական բդեաշարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Յանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ԶՕԼԱ եւ ՏԻԿԻՆ ՏՐԷՖԻՒՍ

Հինգերորդ Արարուածը վերնագրով պերճախօս յօդուածէն ետքը, զոր հրատարակեց Զօլա՝ Ռէնի զինուորական ատեանին վճռին յաջորդ օրը, մեծանուն գրագէտը հիմակ ալ կը հրատարակէ նամակ մը, Տրէյֆիւսի շնորհուած ներման յաջորդ օրը Տիկին Տրէյֆիւսի ուղղուած։ Այդ նամակը, —հարկ կա՞յ ըսելու, — իր պարզութեանը մէջ յուզիչ, սիրտ և հոգի է համակ։ Տրէյֆիւսի դատին շուրջը բոլոր անցած դարձածները ու կարեւոր գրուածքները ծանօթացուցած ըլլալով մեր ընթերցողներուն, որոնք այնքան հետաքրքրութեամբ հետեւեցան անոնց, Թերի բան մը Թողած պիտի ըլլայինք այս էջերուն մէջ, եթէ Զօլայի այս նամակին գոնէ քանի մը հատուածները չ'արտատպէինք։

Տիկի՛ն,

Ձեզի կը վերադարձնեն անմեղը, նահատակը. իր կնոջ, իր զաւկին, իր աղջկան կը վերադարձնեն ամուսինը, հայրը. և իմ առաջին մտածումս կը սաւառնի դէպի ընտանիքը որ համախմբուած է վերջապէս. մխիթարուած, երջանիկ։ Ինչ որ ալ ըլլայ տակաւին իմ քաղաքացիի սուգս, հակառակ զայրացկոտ վշտին և ընդվզումին որով կը շարունակեն տառապիլ արդար հոգիները, ձեզի հետ մէկտեղ կ'ապրիմ այդ հեշտալի վայրկեանը, սփոփարար արցունքներով ողողուած, այն վայրկեանը ուր ձեր Թեւերուն մէջ սեղմեցիք մեռեալը որ ողջ և ազատ ելաւ գերեզմանէն։ Այդ օրը յաղթանակի և տօնի մեծ օր մըն է։

Կ'երեւակայեմ առաջին իրիկունը, լամբարին լուսով, ընտանեկան մտերմութեան մէջ, երբ դուռները փակուած են ու փողոցին բոլոր գարշութիւնները կանգ կ'առնեն տանը սեմին առջեւ։ Երկու տղաքը հոն են. հայրերնին վերադարձած է հեռաւոր ճամբորդութենէն, այնքա՛ն երկար ու այնքա՛ն մթին։ Կը համբուրեն զայն ու կը սպասեն անկէ պատմութիւնը զոր իրենց պիտի պատմէ յառաջիկային։ Եւ ի՛նչ ապահովիչ խաղաղութիւն, ի՛նչ յոյսեր ապագայի մը որ պիտի դարմանէ զկանքը, մինչդեռ մայրը կը փութայ մեղմի, այնքա՛ն վիրաւորական արարքներէ ետքը պարտականութիւն մըն ալ ունենալով կատարելու, այն է իր խնամքներովը ու գորովանքներովը լրացնել փրկութիւնը այն չարչարուած հէգ արարածին զոր իրեն կը վերադարձնեն։ Անուշ Թմրութիւն մը կը տիրէ այդ փակ տանը մէջ, անհուն բարութիւն մը կ'ողողէ ամէն կողմէ այն խորհրդաւոր սենեակը ուր կը ժպտի ընտանիքը. և մենք հոն ենք, ստուերին մէջ, անխօս, վարձատրուած, մենք ամէնքս որ այս բանը ուզեցինք, որ կը մաքառինք այսքան ամիսներէ ի վեր այս [illegible] վայրկեանին համար։

Գալով ինծի, կը խոստովանիմ, սկիզբները իմ գործս՝ մարդկային համերաշխութեան, գթութեան և սիրոյ գործ մը միայն եղաւ։ Անմեղ մը կը չարչարուէր տանջանքներու ամէնէն ահաւորովը. ես այս բանը միայն տեսայ, զինքը իր տառապանքներէն ազատելու համար միայն ելայ մաքառիլ։ Իր անմեղութեանը համոզուելուս պէս, բուռն և միակ մտածում մը ունեցայ, մտածումը այն բոլոր տառապանքներուն զորս կրած էր Թշուառը և կը կրէր տակաւին որմափակ խուցին մէջ ուր կը հեծէր, այն վայրագ ատելութեան տակ որուն գաղտնիքն իսկ չէր կրնար լուծել։ Ինչ փոթորիկ կար այդ գանկին տակ, ինչ լափիչ անձկութիւն զոր կը վերանորոգէր ամէն մէկ օրուան արշալոյսը։ Այնուհետեւ, ա՛լ կարեկցութեան զգացումը լոկ քաջութիւն տուաւ ինծի, և իմ միակ նպատակս եղաւ վերջ տալ այդ տանջանքին, վեր առնել քարը որպէս զի տանջուողը լոյսին ելլէ, իրեններուն յանձնուի որոնք պիտի դարմանէին իր վէրքերը։

Զգացումի խնդիր, ինչպէս կ'ըսեն քաղաքագէտները ուսերու Թեթեւ բարձրացումով մը։ Այ՛ն, այո՛, սիրտս միայն գրաւուած էր. ես օգնութեան կը հասնէի մարդու մը որ ձախողութեան մատնուած էր, փոյթ չընելով Թէ այդ մարդը հրեայ, կաթոլիկ կամ ուրիշ որ և է կրօնքի պատկանէր։ Այդ Թուականին, այնպէս կը կարծէի Թէ պարզապէս դատական սխալ մըն է պատահածը, առանց գիտնալու ահաւորութիւնը այն ոճիրին որ կապուած կաշկանդուած կը պահէր այս մարդը ժանտ փոսի մը մէջ ուր անոր օ՜հասին կը սպասէին ակնդէտ։ Ուստի բարկութիւն չէի զգար յանցաւորներուն դէմ որոնք անծանօթ էին տակաւին։ Իբր պարզ գրող մը, զոր կարեկցութեան զգացումը խլած էր իր սովորական աշխատանքէն, որ և է քաղաքական նպատակ չ'ունէի, որ և է կուսակցութեան համար չէի աշխատեր։ Իմ բաժինս, այս պայքարին սկիզբէն, մարդկութեան ծառայել էր միայն։

Ետքէն հասկցայ մեր ստանձնած գործին ահագին ծանրութիւնը։ Որքան առաջ կը տարուէր, կը մեծնար պայքարը, կը զգայի Թէ անմեղին ազատումը գերմարդկային ճիգերու պիտի կարօտէր։ Ընկերային բոլոր ոյժերը մեզի դէմ կը դաշնակցէին և մենք՝ ճշմարտութեան ուժը միայն ունէինք մեր կողմը։ Հրաշք մը գործել պէտք էր, Թաղուածը վերակենդանացնելու համար։ Քանի՜ քանի՜ անգամներ, այդ երկու դաժան տարիներուն մէջ, յուսահատեցայ զինքը ունենալէ, զինքը ողջամբ իր ընտանիքին յանձնելէ։ Ինք հոն էր միշտ, իր գերեզմանին խորը, և մենք ի զուր հարիւր, հազար, քսան հազար հոգի եղանք. քարը այնքան ծանր էր իր վրայ դիզուած անիրաւութիւններով որ կը վախնայի Թէ ձեռքերնիս ուժասպառ պիտի ըլլային՝ գերագոյն ճիգէն առաջ։ Օրին մէկը, Թերեւս, շատ ուշ, ճշմարտութիւնը երեւան պիտի հանէինք, արդարութիւնը տեղը պիտի բերէինք, բայց անիծա՜, տարաբաղդը, մեռած պիտի ըլլար. իր կինը, իր զաւակները, չպիտի կրնային երբէք յաղթական համբոյրը դրոշմել անոր ճակտին։

Այսօր, Տիկին, այդ հրաշքը գործեցինք ահա։

Ձեր ամուսինը ա՛լ չպիտի տառապի. ուրեմն մեր սրտերուն տառապանքը վերջացած է և անտանելի պատկերը ա՛լ չպիտի խռովէ մեր քունը։ Ասոր համար է որ, կը կրկնեմ, այսօր մեծ տօնի և մեծ յաղթանակի օր մըն է։ Գաղտնաբար, մեր ամենուս սիրտերը կը հաղորդակցին ձեր սրտին հետ. այսօր չկայ կին մը, չկայ մայր մը որ իր սրտին փղձկիլը չ'զգայ՝ մտածելով ընտանեկան այդ առաջին երեկոյթին վրայ զոր կ'անցընէք, ամբողջ աշխարհի գորովալից յուզմունքին մէջ, ընդհանուրին համակրանքովը շրջապատուած։

Այստեղ, մեծանուն գրագէտը իր կարծիքը կը յայտնէ Տրէյֆիւսի շնորհուած ներումին ինչպէս նաև նախարարութեան բռնած ընթացքին վրայ. ու պերճախօս զգայուն տողերով խորհուրդ կու տայ Տիկին Տրէյֆիւսի որ իր ամուսինը հանդարտօրէն ու վստահաբար ապրի ընտանեկան քաղցր մթնոլորտին մէջ, վասն զի ինքը՝ Զօլա՝ ու իրենները պիտի շարունակեն իրենց պայքարը արդարութիւնը երեւան հանելու և անմեղին պատիւը վերահաստատելու համար։ Քիչ մը համբերութիւն միայն կը պատուիրէ։

Կը յուսամ Թէ ձեր զաւակները շատ մեծցած չպիտի ըլլան, երբ իրենց անունը օրինաւորապէս մաքրուած ըլլայ որ և է արատէ։ Միտքս անյաղթելի կերպով կ'երթայ միշտ դէպ ի այդ սիրելի տղաքը. և կը տեսնեմ զանոնք իրենց հօրը Թեւը մտած։ Գիտեմ Թէ հոգածութեան ու զգուշաւորութեան ինչ հրաշքներով կատարելապէս անգիտակից պահեցիք զանոնք՝ անցած դաւածքին։ Կը կարծէին Թէ հայրերնին կը ճամբորդէ. յետոյ, միտքերնին արթննալով, սկսան պահանջկոտ դառնալ. կը հարցափորձէին, պատճառը կ'ուզէին հասկնալ այսքան երկարատեւ բացակայութեան մը. ի՛նչ պատասխանել, երբ նահատակը հոն էր տակաւին, իր ժանտ զնդանին մէջ և իր անմեղութիւնը քանի մը աւազակներու միայն ծանօթ էր։ Որքա՜ն դառնապէս խորտակուեցաւ արդեօք սիրտերնիդ։ Բայց այս վերջին շաբաթները, երբ իր անմեղութիւնը յայտնուեցաւ ամենուն համար, արեւու շողարձակութեան մը պէս, կ'ուզէի որ ձեր երկու զաւկըներուն ձեռքերէն բռնէիք, և առաջնորդէիք զանոնք Ռէնի այդ բանտը, որպէս զի մշտնջենապէս իրենց յիշողութեան խորը ունենային հայրերնին՝ այդ դիւցազնական վիճակին մէջ իրենց վերադարձուած։ Եւ պատմէիք իրենց՝ անոր քաշած բոլոր նեղութիւնները, անիրաւաբար. Թէ բարոյական ինչ մեծութիւն է անորը, Թէ ի՛նչ տարփոտ գորովանքով պէտք է որ սիրեն զանիկայ մոռցնել տալու համար անոր՝ մարդոց անիրաւութիւնները։

Արդէն ժամանակը անցած չէ դեռ։ Իրիկուն մը, ընտանեկան յարկի յուզիչ հանդարտութեանը մէջ, հայրերնին պիտի առնէ զանոնք, ծունկերուն վրայ պիտի նստեցնէ, և պիտի պատմէ ամբողջ եղերական պատմութիւնը։ Պէտք է որ գիտնան զայն որպէս զի յարգեն հայրերնին ու պաշտեն ինչպէս որ արժանի է։

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՍՈՒՄՀԱՆԴԱԿ

ՔՂԻ

Գիւղացին՝ կալն ու կուտը հանեց լըմնցուց. այս տարի ալ հերուայ պէս շատ պակաս է ցորենը։ Աշնան ցանքերը գրեթէ չէին բուսած, քիչ մը գարի-ցանը աղէկ էր. սակայն շատերը չէին կրցած ցանել, որովհետեւ սերմ չունէին։ Հիմակուընէ չարեկ (քիլէ) մը ցորենը՝ որ 96 օխա կը կշռէ, 110 զրշ.ի կը ծախուի, Թէ որ օդերը աւանկ երթան և անձրեւը ուշանայ, մինչեւ 150ի պիտի բարձրանայ. շատեր հիմակուընէ սերմնացու անգամ չունին որով ստիպուած են պարտքով ցորեն գնել, և կամ «ցորեն ցորենի» փոխ առնել. 1 չափին փոխարէն 1 ու կէս եւ կամ երկու չափ տալու պայմանաւ։ Ասոր համար է որ երկրագործ ժողովուրդը միշտ ցորենի նեղութիւն կը քաշէ, ցորենն ալ հարուստին քով կ'երթայ, դրամն ալ՝ անիկայ իր ուզած գնովը կը ծախէ, գիտէ որ ժողովուրդը ուրիշ ճար չունի, անպատճառ պիտի առնէ, աժան ըլլայ Թէ սուղ։

—Տեղւոյս գաւառական ժողովը այս անգամ նորէն խնդրեց Ազգ. Պատրիարքարանէն որ Առաջ. Տեղապահ Տ. Վահրիճ վարդապետին հրաման ընէ ժամ առաջ վանքէն ճամբայ ելնելով հոս գալու և իր պաշտօնին գլուխը անցնելու։ Նախորդ Տեղապահէն մեկնելէն ի վեր տեղւս վիճակային գործերը երեսի վրայ մնացած են բոլորովին։ Թէպէտև Տ. Ներսէս Վ. Բզնունի փոխանորդ կարգուած է, սակայն ինքը այն կարողութիւնը չունի որ կարենայ ժողովրդեան հոգեւոր ու կրթական պէտքերը հոգալ։ Յիշեալ վարդապետը կարող է վանքի մը վանահայր ըլլալ, արտերը մշակել, անասունները ու մարգագետինները պահպանել։ Արդէն ասկէ քանի մը տարի առաջ Ս. Կիրակոսի վանքին վանահայրն էր, եւ բաւական արդիւնք ցոյց տուաւ։

Շատ անգամ առիթ ունեցած ենք տեսնել զինքը, որ զոյգ մը գոմէշ կամ եզ լծած արտ կը վարէր։ Գիշերը լուսնի լուսոյն ջրտուն ձեռքը՝ առուին վրայ կեցած արտ կը ջրէր, մինչեւ լոյս անքուն մնալով։ Լաւագոյն պիտի ըլլար ուրեմն որ Տ. Ներսէս վարդապետ դարձեալ քաղաքը ձգէր, և երթար Ս. Կիրակոսի վանքը վանահայրութեան պաշտօնով։

—Ասկէ 2-3 օր առաջ հոս հասաւ Արմաշի Դպրեվանքին այս տարուան աշխարհական շրջանաւարտներէն Խուֆս գիւղացի Գ. Մելքոն Տիլպէրեանը։ Մտադիր է իրենց գեղին դպրոցին մէջ դասատուութիւն ընել, սակայն չեմ գիտեր Թէ գեղացիք պիտի ընդունի՞ն զինքը Թէ ոչ, որովհետեւ մեր տեղացի դասատուները իրենց քաղաքացիներուն ու գեղացիներուն քով պատիւ չունին։ Այսօր Քղեցի քանի մը կարող դասատուներ ուրիշ քաղաքներ կանչուած են պաշտօնով։

1. Պետրոս էֆ. Սրապեան և որդին Գ. Լեւոնը Խարբերդի Խուլէ վանքի որբանոցին տեսչութեան և դասատուութեան պաշտօնը կը վարեն. իրենց բարեխիղճ պաշտօնավարութեան մասին շատ գովեստով խօսած էր արդէն Ռուբէն էֆ. Զարդարեան Արեւելքի մէջ։— 2. Ստեփանէ էֆ. Շէհրբեան կը դասախօսէ Երզրումի Կարմիր վանքի որբանոցին մէջ։—3. Մամբրէ էֆ. Մամիկոնեան, Զարսանճագի դպրոցին Տնօրէնն է։—4. Անդրանիկ էֆ. Զանոյեան, անցեալ տարի Պոլիս եկաւ, այս տարի ուսուցչական յանձնաժողովին առջեւ քննութիւն տալով վկայական ստացաւ. հիմայ ազգ. որբանոցին մէջ դասատուութիւն կ'ընէ։

Ասոնք ամէնը առաջնորդական տեղապահին օրով առին քալեցին և ինք չը կրցաւ համոզել ժողովուրդը՝ մանաւանդ կարող դասակարգը՝ Թէ այս վարժապետները մեզի պէտք են, ինչո՞ւ Թող տանք որ ուրիշ տեղեր երթան։ Հիմայ տեղւոյն դպրոցները, վանքերը, եկեղեցիները խեղճ ու կրակ մարդոց ձեռք մնացած են, Թէ որ այսպէս շարունակուի, մեր նոր սերունդը բոլորովին տգէտ պիտի մնայ։ Յոյսերնիս Նորընտիր տեղապահին վրայ դրած ենք, սակայն չենք գիտեր Թէ ե՛րբ պիտի գայ, բոլորիս աչքը իրեն ճամբան է մնացեր։

—Քղիի ընտանիքներէն շատերը իրենց յոյսը այդ տեղի մեր պանդուխտ եղբայրներուն վրայ դրած են, յուսալով որ անոնք պիտի օգնեն իրենց զաւակաց և ընտանեաց. դժբախտաբար այս յոյսերնին չիրականանար։ Անոնկներ կան որ 10-15 տարի է որ հոդ պանդխտութեան մէջ են և դեռ չեն ուզեր վերադառնալ իրենց քաղաքը կամ գեղը։ Քանիներ ապօրինի յարաբերութիւններ հաստատած են ուրիշ կիներու հետ, մինչդեռ իրենք հոս ամուսնացած են արդէն։ Ասոնց կիները՝ հոս խեղճ ու Թշուառ վիճակի մէջ ըլլալով հանդերձ, դարձեալ կը պահեն իրենց պատիւը, և մինչեւ այսօր հաւատարիմ մնացած են։ Կը լսենք նաեւ Թէ շատեր ինքզինքնին խաղամոլութեան և գինեմոլութեան տուած են։ Մեր կղերականներուն պարտականութիւնն է եկեղեցւոյ բեմէն խօսիլ և համոզել մեր պանդուխտ եղբայրները որպէսզի այդ մոլորեալ ճամբաներէն ետ դառնան և իրենց վաստակը փոխանակ պարապ տեղը մսխելու՝ ղրկեն իրենց զաւակաց։ Աշխատին որ առաջ դառնան իրենց տունը որպէսզի կարող ըլլան շէն պահել հօրենական օճախը։

—Հողաս գեղի Տէր Աւետիս Մուշեղեան քահանան երկու երեք շաբաթէ ի վեր հիւանդ է, յիշեալը 95 տարեկան է, դեռ մինչեւ վերջին օրերը ամէն առտու և իրիկուն եկեղեցի կերթար աղօթելու. Ֆիզիքական կարողութիւնը տեղն է. սակայն ծերութիւնը զինքը ձգած է, Թէ որ քիչ մը լաւ ապրելու միջոց ունենար՝ կրնար 100 տարի ապրիլ։

Քղի, 1 Սեպտ. ԲՂԷՑԻ

ՄԻԱՆՁՆՈՒՀԻՆ

Այդ օրը կիրակի էր, երբ, չգիտեմ ի՛նչ բանէ մղուած, այցելեցի ծանօթներէս մէկուն տունը։ Այցելութեանս ժամանակը, ես ալ կը խոստովանիմ, շատ անյարմար էր. ցերեկուան ճաշի պահուն էի գացած։ Շատ ստիպումներէ ետքը, զորս մերժեցի «դեռ նոր ճաշեցի. շնորհակալ եմ» հինցած բանաձեւը կրկնելով, առաջնորդեցին զիս ընդունելութեան սրահը և ներկայացուցին ինծի նոր գրադարան մը որ ծանրաբեռնուած էր ընտիր գիրքերով։

Սրահին մէջ մինակ էի, մի՛ս-մինակ, և գիրքերու այդ դէզն ալ տրամադրութեանս տակն էր դրուած արդէն։ Մէկ ծայրէն սկսայ գիրքերու ետեւը ոսկեզօծ գրուած անունները կարդալ։ Հոն կային գերմաներէն հատորներ, որոնցմէ բան մը չէի հասկնար և որոնց գերմաներէն ըլլալը գրերու ձեւերէն կը գուշակէի։ Ֆրանսերէններ ալ կային այդ տեղը, բայց [illegible]։ Ռուսերէններէն ետքը եկան հայերէն գիրքերը։ Կարեւորները ու անկարեւորները հաւասարապէս տեսայ այնտեղ, բայց անծանօթ զգացում մը, որ ձանձրութեան կը նմանէր քիչ մը, կը ստիպէր զիս ձեռք չզպցնել այդ գրադարանին։ Յանկարծ գիրք մը զարկաւ աչքիս, հի՛ն, մաշա՛ծ, ծըւիկ-ծըւիկ եղած գիրք մը, որուն ետեւը անուն չկար։ Չգիտեմ ինչո՛ւ վերցուցի այդ մագաղաթեայ կազմով գիրքը և ուղղուեցայ պատուհանին մօտ։ Այդ հնամաշ հատորը, որ ձեռագիր էր և «... կոյսի յիշատակարանը» վերնագիրը կը կրէր, շա՜տ, չափազանց շա՜տ հետաքրքրեց զիս։ Ու այդ հետաքրքրութիւնս ստիպեց զիս անկէ քանի մը երես մատիտով ընդօրինակել շուտ-շուտ, գողի մը պէս դողդղալով, համոզուած ըլլալով՝ որ այդ մէկ քանի երեսը պիտի կրնայ բաւականին պատկերացնել միանձնուհիին կեանքը։

5 Յուլիս 90

«Երազի մը պէս աղօտ կերպով կը յիշեմ դեռ այն օրը, ուր յանկարծ այս ամայի ու ցուրտ տեղը բերին ձգեցին զիս, հեռու մօրմէս, հեռու հօրմէս ու եղբայրներէս։ Ես այն ատեն 12 տարեկան էի։ Եւ անոնց ժպիտը չտեսայ, գուրգուրանք ու գգուանք չզգացի, չվայելեցի, երբ բանականութիւնս սկսաւ քիչ շատ տեղ ընել։ Վանքին լռութիւնը, քոյրերու և վանամօր սեւ զգեստները տեսայ միշտ ու անոնց ձեռքին տակ դաստիարակուեցայ այն միակողմանի կրթութեամբ, զոր մենակեացներն ունին։ Սրտիս մէջ ցուրտ ու դողդոջ սէր մը կար դէպ ի կրօնքը որուն նուիրեր էի կեանքս, առանց մտածելու, առանց զգալու, մեքենայի մը պէս։ Իմ միջիս կ'երեւայ Թէ կամքը բացարձակապէս գոյութիւն չունէր և ես ամէն մէկ լաւ կամ գէշ հրամանի կը հետեւէի ոչխարի մը պէս, առանց կշռելու, առանց դատելու ըրածիս ու ընելիքիս մասին։ Ինծի կ'ըսէին. «աղօթէ՛, ծնրադրէ՛, երկրպագէ՛» և ես կ'աղօթէի, կու լայի, կը ծնրադրէի ու կ'երկրպագէի։ Արշալոյսի կոչնակին հետ անոյշ քունէս կ'արթննայի աղօթելու, գլուխս կախելու և Խաչելութեան առջեւ ծնրադրելու համար։ Չէի գիտեր, Թէ այդ ամէնը ինչո՛ւ համար կ'ընէի, ինչո՛ւ կը ծնրադրէի և ինչո՛ւ կու լայի։ Կ'ըսէին որ մեր հոգիին փրկութեան և կորսուած, մոլորեալ հոգիներու դարձին համար կ'աղօթենք։ Ու ես համակերպած, առանց տրտնջալու գլուխս կը ծռէի և կ'երգակցէի արշալոյսին ճլւող սոխակին և վերջալոյսին, երբ ալ մութը կը տիրէր վանքին բոլորտիքը, կոչնակի դանդաղ, խուլ ու ընդհատ ղօղանջին, որ անորոշ, տխուր ու լուռ զգացումներ կ'արթնցնէր իմ ներսիդիս։»

12 Յուլիս

«Ձանձրալի է այս կեանքը, ձանձրալի՜։ Այստեղ կեանքը հրապոյր չունի, որովհետեւ մենք՝ միանձնուհիներս, ինչպէս ամէն մենակեաց վանականները, փարուած ենք անիմանալի, անըմբռնելի զօրութենէ մը։ Ո՞ւր կ'երթանք, ո՞ւր կը դիմենք և ինչո՞ւ համար։ Աղօ՛թք, մի՛շտ աղօթք. բայց ինչո՛ւ համար է այդ աղօթքը...։ Եւ այս կեանքը, միակերպ ու տաղտկացուցիչ, խուցերու, ջերմեռանդութիւններու և աղօթքներու այս կեանքը խուլ ու անլուծելի հանելուկ մը կը Թուի ալ ինծի համար։ Երկնքին վրայ լոյսերը կը փթթին, դաշտերուն մէջ վարդերը. մեր սրտերուն մէջ ինչե՞րը պիտի բացուին...։»

18 Յուլիս

«Մեր սրտերուն մէջ ինչե՞րը պիտի բացուին. մեր սրտերուն, ուր միշտ կայ, ուր միշտ գոյութիւն ունի սէր մը, խուլ, անգոյն ու աննպատակ սէր մը դէպի կրօնքը։ Այդ սէրը, հանդարտ ու անկենդան, կեանք չէ՛ որ կը հոսէ մեր երակներուն մէջ, այլ անշարժութիւն, լճացում։

Գրքերէ առած տպաւորութիւնս, գոյացուցած համոզումս ա՛յն է, Թէ ուր որ եռուզեռում ու կռիւ չկայ, ուր հաստատ կամք և որոշ նպատակ չկայ, այնտեղ կեանքը գոյութիւն չունի։ Ուրեմն մենք ևս գոյութիւն չունինք, մե՛նք՝ միանձնուհիներս։»

30 Յուլիս

«Ո՛վ սովրեցուց մեզ սիրել կրօնքը, ո՛վ սովրեցուց մեզ ծնրադրել, երկրպագել ու խնկարկել։ Մեր առած դաստիարակութիւնը։ Ո՞վ ըսաւ ծաղկին ծաղկիլ, գարնան մէջ բողբոջ ու ծիլ արձակել ծառերուն. ո՞վ հրամայեց լեռներուն և դաշտերուն կանանչնալ, նոր ոգևորութիւն ստանալ, նոր կեանքով վառիլ։ Բնութիւնը։ Եւ ո՞վ սովրեցուց հաւաքական մարդկութեան զգացումէ զգացում անցնիլ, գլորիլ՝ տարիքի համեմատական աճումին հետ։ Ընկերական կեանքը. ա՛յո։ Չեմ կարծեր. գուցէ բնութիւնը...։»

4 Օգոստոս

«Երբեմն, ըստ երեւոյթին նենգաւոր ու մեղսալի մտածում մը վերջը, սրտէս, հոգիէս է՛ն խորունկ անկիւններէն ձայն մը կու գայ «Մեղա՛յ, մեղա՛յ քեզ, Տէ՜ր Աստուած»։ Երբե՛մն, երբեմն միայն։

Բայց ուրիշ ձայն մը, ուրիշ զգացում մը, որ ամէնէն անխարդախն ու անկեղծը ըլլալ կը Թուի ինծի, ամէն օր, ամէն ժամ կը յուզէ զիս, կը չղԹայէ իմ միտքս, հոգիս, ամբողջ էութիւնս։

Մեղաւո՞ր են այն միլիոնաւոր էակները, որոնք աշխարհիս կեանքը կը կազմեն. մեղաւո՞ր են այն զգացումները, որ ամէն մարդու մէջ, իր պատանութեան և երիտասարդութեան օրերուն, կը խաղան սրտին ու հոգիին լարերը, կուրծքին տակ։ Ինչո՞ւ մարդերը կը սիրեն զիրար, ինչո՞ւ աղաւնիները կը սիրեն զիրար, ինչո՞ւ արմաւենիները կը սիրեն զիրար։ Եւ ինչո՞ւ մենք չենք սիրեր կեանքով լեցուն մէկը, մէ՛կը՝ որ կրակէ աչեր, տաք սիրտ, զգայուն հոգի ունի։ Ինչո՞ւ մեր ամբողջ կեանքը և այդ կեանքին ամէնէն վառ ժամանակը միմիայն կրօնքին կը նուիրենք և այդ նուիրումին մէջ կը փտեցնենք մեր երջանկութիւնը։ Նախանձելի էակնե՞ր ենք մե՛նք, միանձնուհիներս, որոնց սիրտն ալ հագուստներուն չափ սեւ է...։»

15 Օգոստոս

«Շաբթուան մը հիւանդութենէս վերջ այսօր նորէն կը հաղորդեմ իմ մտածումներս Թուղթի անզգայ էջերուն։ Օ՜, անմեղ ու ներելի խոստովանութիւններ, զորս սակայն չպիտի համարձակէի մեր երէցին առջեւ բանալու։

Հիւանդութեանս պատճառ էր գիշերուան մը պտոյտը, զոր գողունի կերպով կատարեցի վանքին շուրջը պատող պարտէզին մէջ։ Մինակ էի։ Այդ գիշերը երկինքի լուսերուն նայեցայ, որոնք կը փայլէին մեղմօրէն։ Չեմ գիտեր ինչո՛ւ համար մարդկութիւնը յիշեցի այդ մութ, այդ լուռ ու մեռած գիշերուան մէջ։ Մարդերուն հետ անոնց սէրերն ալ եկան միտքս գրաւելու։ Այդ սէրերը բնութիւնն է որ կը ներշնչէ էակներուն։

Ուրեմն ինչո՞ւ չխոնարհիլ բնութեան սիրոյն ալ առջեւ. ինչո՞ւ մարդս կրօնքի սիրոյն չափ վսեմ չնկատէ բնութեա՛ն ալ սէրը, սրտի անմեղ սէրը...

Թիֆլիս Վ. Հ.

ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ
ՖԻԼԻՊԷ ՄԷՋ

Հակառակ ասկէ ամիսներ առաջ Արեւելքի մէջ քաղաքիս ազգ. կրթական գործերուն վրայով ստէպ Թղթակցութիւններ գրելու սովորութեանս, այս անգամ երկու ամիսը կ'անցնի և դեռ նոր հրապարակ կու գամ. պատճառը ուրիշ բան չէ, այլ մինչեւ մեր վարժարանական կամ վիճակային գործերը վերջնականապէս բարեկարգութեան ճամբուն մէջ մտնելու համար քիչ մը աւելի սպասել հարկադրուեցայ։ Եւ արդէն Ֆիլիպէն գրելու այնքան առատ նիւթ չի կրնար մատակարարել, բացի իր վիճակային գործերէն, որոնց վրայ գրելու համար միշտ պէտք է սպասել պարագաներու յարմարութեան. հոգ չէ Թէ երբեմն շատ ուշ կը ներկայանայ պատեհ առիթը։

Նորակազմ Թաղականութիւնը, ժողովրդեան փափաքին համաձայն, իր պաշտօնը ստանձնելէն անմիջապէս յետոյ սկսաւ հետաքրքրուիլ վարժարանով։ Իրեն առաջին նպատակ ընտրեց մատաղ սերունդին կրթութեան և դաստիարակութեան գործը. հետեւաբար, առանց ժամանակ անցընելու, ջանաց հոգաբարձութիւն մը կազմակերպելու աշխատիլ։ Եւ իրօք օգոստոս 8ին, տեղական օրէնքին համաձայն, միայն տեղացիներու քուէարկութեամբ, քաղաքիս մէջ բաւական առաջնակարգ դիրք գրաւող 5 ուսումնասէր անձինք հոգաբարձու ընտրուեցան։ Թղթակցութեան պաշտօնիս կամ անկողմնակալութեան դէմ մեղանչած կ'ըլլամ սակայն երբ ըսեմ Թէ ընտրեալ անդամներէն բոլորը, Թաղականութեան պէս, երկու կուսակցութեանց կողմէ ալ համերաշխաբար եղած են, կամ այդ ընտրուածները իրենք իսկ զերծ են կուսակցական անձնական հաշիւներէ։ Բայց այդ պարագան բնաւ մեզ չպիտի զբաղեցնէ կամ հետաքրքրէ. մենք իրենց անձէն կամ գաղափարներէն չի պիտի դատենք օգտակարութիւնները, այլ իրենց գործերէն միայն։ Այսօր չափազանց գոհ ենք, որ շնորհիւ Թաղականութեան անդամոց համերաշխ ոգւոյն, արթուն հսկողութեան, հոգաբարձութիւնը իր պաշտօնին պահանջումները լիուլի կը գործադրէ։ Կարծես անցեալին օրինակները լաւ մը սերտած՝ ըստ այնմ յանձնառու եղած են ամբողջ մատաղ սերունդի մը ապագան իրենց ձեռքին մէջ բռնել. ասոր համար ալ իրենց շուրջը առ այժմ ոչ մէկ դժգոհութեան, հակառակութեան, քննադատութեան շշուկ երեւան եկած չէ։

Ի՞նչ էր այսքան երկար ամիսներէ ի վեր ժողովրդին լուսամիտ դասակարգին միակ իղձը.—ճիշդ այդ, մատղաշ սերունդին ապագան կատարելապէս երաշխաւորելու համար տիպար, բարեկարգ կրթարան մը ունենալ, ուրկէ պիտի կրնային լաւ կերպով կաղապարուիլ այդ դեռափթիթ միտքերը. երկրորդ այդ ամէնուն յառաջդիմութեան համար, առանց տեղացիի եւ գաղթականի խտրութեան, համերաշխաբար, միահաղոյն գործակցութեամբ աշխատիլ: Ի՞նչ էր նաեւ մինչեւ հիմա մեր գրած 5—6 թղթակցութիւններուն նպատակը (որոնք կարգ մը կուսակցամոլներ վայրկենապէս զայրացուցին սակայն) մեր սահմանին մէջ արձագանգ ըլլալ ողջամիտ դասին փափաքներուն:

Այժմ համեստ հպարտութիւն մը կը զգամ, որ չնայած թղթակցութիւններուս ազդած վայրկենական յոռի տպաւորութեան կարգ մը մտքերու վրայ, անոնք ալ իրենց օգուտները ունեցան և ճիշդ մեր հրապարակած ուղղութեան է որ դիմած է այսօր մեր Ֆիլիպէի հայութիւնը ու իր վարժարանները:

Ներկային դառնալով, փութանք յայտնելու որ, Հոգաբարձութիւնը ընտրուելուն պէս՝ անմիջապէս ձեռք առաւ վարժարանական խնդիրը: Փորձ և թարմ մտքերով ուսուցչական խումբ մը պաշտօնի հրաւիրեց: Այս ուսուցչական խումբը որ կը բաղկանայ երեք անձերէ, կը վայելէ ոչ միայն Ֆիլիպէի ողջամիտ՝ և առհասարակ հայ հասարակութեան՝ այլ նաեւ Պուլկարիոյ շատ մը գլխաւոր հայաշատ քաղաքներուն մեծագնիւ համակրանքը: Բանաւոր ուղղութիւննին, մեթոտներու լաւ հմտութիւննին, իրենց կոչումին կատարելապէս գիտակցութիւննին, խղճի մտօք աշխատութիւննին շատ մը քաղաքներէ գնահատուած է:

Սոյն ուսուցչական խմբին պաշտօնավարութեան տակ, տեղւոյս Ազգ. վարժարանները բացուեցան ներկայ ամսոյ 6ին, նմանը չի տեսնուած և լաւ խորհուած պայմանով մը:— Ամէն աշակերտ, հարուստ թէ աղքատ, առհասարակ վարժարան կ'ընդունուի ձրի. փոխանակ թոշակի մտածուած է իւրաքանչիւր ծնողքի կարողութեան համաձայն տարեկան ազգային կրթական տուրք մը հաստատել, որով, կը յուսացուի թէ աւելի լաւ պիտի մատակարարուին կրթական յարկերը: Հոգաբարձութիւնը ձեռնարկած է նաեւ օրիորդաց վարժարանին եւ մանկապարտէզին բարեկարգութեան: Այս ամէն յառաջդիմական ձեռնարկները երկու վարիչ մարմիններուն պատիւ բերելու արժան գովելի են: Ժամանակ է կարծեմ, որ առիթէն օգտուին այն ամէն ծնողք՝ որոնք մինչեւ իսկ 10-12 տարեկան զաւակնին օտար վարժարաններ ղրկելու յոռի ունակութիւն մը ունին: Երեք վարժարաններուն ներքին, ուսումնական վիճակին վրայ կը խոստանամ գրել 1-2 ամիսէն, այդ յարկերը այցելելէ և տնօրէնէն կամ իր պաշտօնակիցներէն ծանօթութիւններ առնելէ վերջ:

—Սոյդ աղբիւրէ կ'իմանանք թէ, մեր այցելու հովիւը այս շաբաթներու մէջ կը պատրաստուի իր պաշտօնին վերաբերեալ պտոյտներ ընել Պուլկարիոյ միւս քաղաքները: Բարի ճանապարհ իրեն, կը մեկնի Ֆիլիպէէն՝ այստեղի կուսակցական վէճերը խաղաղեցնելէ ետքը:

Ֆիլիպէ Բ. Զ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԼ.—Լոնտոնէն առջի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ Գրէմարէքըլ շոգենաւը, 1200 զինուորով և 200 սպայով, յառաջիկայ շաբթուն Հարաւային Ափրիկէ պիտի ուղեւորի:

—Լիվըրբուլէն երկու շոգենաւ զինուորներով ճամբայ ելեր են դէպի Բարեյուսոյ Գլուխը:

—Զրոյց կայ թէ Պոէրները արդէն թշնամութեանց սկսած ըլլան:

—Նովոյէ Վրեմիա, ակնարկելով այն յօդուածին զոր Նացիոնալ Զայթունկ հըրատարակած էր Թրանսվալի խնդրին վրայ, կ'ըսէ.— «Գերմանական կիսապաշտօնական լրագիրը միայն Գերմանիոյ մասին կրնայ երաշխաւորել թէ ցամաքային Եւրոպայի տէրութիւններէն ոչ մէկը տրամադիր կ'երեւայ Անգլիոյ թեւը բռնելու: Եթէ մինչեւ հիմա Եւրոպայի քաղաքական ուրիշ մեծ կեդրոններու մէջ մտադրութիւն չի յայտնուիր միջամտել Անգլիոյ և Թրանսվալի վէճին, ատիկայ պատճառ մը չէ որ ամէն տեղ միշտ այդ ընթացքին պիտի հետեւին, այն պարագային իսկ երբ Թրանսվալի անկախութեան ոչնչացումը ամբողջ Ափրիկէի արեւելեան կողմը՝ Բարեյուսոյ Գլուխէն մինչեւ վեր, անգլիական մեծ գաղթավայրի մը վերածէ:

—Անգլիոյ լրագիրներուն հաղորդուած զեկոյց մը կը ծանուցանէ թէ գաղթային նախարարութիւնը շաբաթ իրիկուն Թրանսվալ ղրկեր է հեռագիր մը, որ նախարարաց Խորհուրդին մէջ խմբագրուած էր: Այդ հեռագիրը Բրէթորիա հասնելուն պէս, անոր պատճէնը պիտի հաղորդուի լրագիրներուն:

—Սըր Չարլս Տիլք նամակ մը ուղղելով իր ընտրողներէն մէկին, յայտարարեր է թէ ինք ալ կը պատկանի այն բազմաթիւ արմատականներուն որոնք չեն սիրեր Պոէրները և Թրանսվալի բնիկներուն գէշ վարմունքը օտար հպատակներուն հետ, ուրիշ ցեղերու ալ օրինակ հանդիսացած են: Սըր Չարլս Տիլք յարեր է թէ Սըր Ալֆրէտ Միլների հեռագիրը պատերազմը անխուսափելի դարձուցած է. ուրիշ բան է եթէ Քրիւկէր նախագահը տեղի տայ: Սըր Չարլս Տիլք կը յարէ թէ տարաժամ ո և է խոստում Քրիւկէր նախագահը քաջալերելու և պատերազմը փութացնելու միայն կը ծառայէ:

ՏՐԷՅՖԻՒՍԻ առողջական վիճակը անցեալ շաբաթ իրիկուն ծանրացեր է իր երկու տղոց ժամանումին պատճառած յուզմունքին հետեւանքով: Տրէյֆիւս Ռէնի դատավարութեան միջոցին հինգ շաբաթ շարունակ բարոյական նեղութիւններու տակ ընկճուած ըլլալով, հիմա ուղեղի մեծ յոգնութիւն մը և ընդհանուր տկարութիւն մը կը զգայ: Այդ վիճակը այնչափ զգալի եղած է որ աւելի մեղմ կլիմայի մը անհրաժեշտ պէտք ունի: Կ'ըսուի թէ Մալթա կամ Մատէրա կղզին պիտի երթայ, ուրիշ բան է եթէ ընդունի Մոնաքոյի իշխանին հրաւէրը: Քարբանթրայի մէջ օդը ցրտացած է և կանխահաս ձմեռ մը կը գուշակուի: Քանի մը բարեկամներ, մանաւանդ Պ. Պ. Թռարիէօ, Հավէ, Բիքառ, Մոնօ ու Բէխանսէ՝ Քարբանթրա պիտի երթային Տրէյֆիւսը տեսնելու, բայց լուր տրուեցաւ որ յետաձգեն իրենց այցելութիւնը, որովհետեւ Տրէյֆիւսի առողջական վիճակը ծանրացած է: Նաեւ ծանուցուած է Տրէյֆիւսի կուսակիցներուն կողմէ ղրկուելիք պատգամաւորութեան՝ յետաձգել իրենց այցելութիւնը:

—Լէտրնիան քաղաքը ոչ միայն պատգամաւորներ պիտի ղրկէ ողջունելու Տրէյֆիւսը, այլ որոշած է երեք փողոցներու անունները Տրէյֆիւս, Զոլա և Բիքառ դնել: Քինեթին քաղաքին մէջ Տրէյֆիւսի կուսակիցները համակրական մեծ ցոյց մը պիտի ընեն, բայց ատոնց պետերը համակարծիք չեն: Ոստիկանութիւնը խիստ հսկողութիւն կը կատարէ Քարբանթրայի մէջ. նորէն երկու ոստիկան ղրկուած են հոն:

—Շէոշ-Միտի բանտին նախկին հրամանատար Պ. Ֆորզինէթի Նիս գնաց: Լրագրական թղթակիցներ ուզեցին տեսնուիլ անոր հետ, բայց մերժեց: Կ'ըսուի թէ Ֆորզինէթի Տրէյֆիւսի մօտ գացած էր Մոնաքոյի իշխանին կողմէ զայն հրաւիրելու որ ձմեռը Նիս անցընէ: Տրէյֆիւսի ընտանիքը կ'երեւայ թէ ընդունած է այդ հրաւէրը, մանաւանդ որ իշխանի մը կողմէ կ'ըլլայ:

ՊՈՒԱՏԷՖՐ զօրավարին համար կ'ըսուի թէ նորէն բանակին մէջ գործօն ծառայութեան պիտի մտնէ:

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԴԱՀԼԻՃԸ. — Քանի մը լրագիրներ կ'ըսեն թէ Լիխթենշթայնի Ալֆրէտ իշխանին նախագահութեամբ դահլիճ մը կազմելու խորհուրդը առայժմ մէկ կողմ թողուած է: Իշխանը Սթիրիոյ պահպանողականներուն պետն է: Հիմա կ'ըսուի թէ Պ. Շլումէքի պիտի կազմէ նոր դահլիճը, որ մեծ կալուածատէրերու սահմանադրական կուսակցութեան անդամ է: Ֆրանց Եոսէֆ կայսրը երեքշաբթի օրը ունկնդրութիւն շնորհեր է քանի մը անձնաւորութիւններու, որոնց մէջ է նաեւ Պ. Շլումէքի:

—Ուրիշ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ նախարարական տագնապին համար տակաւին որոշում մը տրուած չէ: Լիխթենշթայնի Ալֆրէտ իշխանը Սթիրիա դարձեր է: Գերման-ազատական լրագիրները կ'ըսեն թէ նախարարութեան կազմութիւնը Պ. Շլումէքիի չէ յանձնուած: Հաւանական կը նկատուի որ զուտ կառավարական պաշտօնեաներէ դահլիճ մը կազմուի, բայց ստոյգ տեղեկութիւն մը չկայ:

—Ֆրանց Եոսէֆ կայսրը երեքշաբթի օրը Պէրնտորֆ մնաց և հիւրընկալուեցաւ Պ. Ալֆրէտ Քրուբի կողմէ որ մեծ գործարանատէր մըն է: Ն. Վեհափառութիւնը ներկայ գտնուեցաւ գործաւորներու յատուկ թատրոնին բացման: Շէնքը կառուցուած է կայսեր յոբելեանին առթիւ:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Ֆրանսայի ծովային նախարար Պ. Լանըսան ստորագրեր է հրամանագիր մը, որով Ռոշֆորի մէջ ընդծովեայ չորս շոգենաւ պիտի շինուին:

ԲԷՇԹԱՅԷՆ չորեքշաբթի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ ընկերավարական գործաւորներ իրիկունը փողոցներուն մէջ պտոյտ մը կազմակերպեր են ժողովրդային քուէարկութիւն պահանջելու համար: Օբերայի թատրոնին առջեւ ամբոխը սպառնական դիրք մը առած ըլլալով, ոստիկանութիւնը միջամտեր և հարիւր յիսուն հոգի ձերբակալեր է: Քիչ ետքը անդորրութիւնը վերահաստատուեր է:

ՊԷԼԿՐԱՏԻ զինուորական ատեանը վեց նոր ամբաստանեալներ ալ պիտի դատէ, որոնց երկուքը նախկին նախարարներ են:

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԻՇԽԱՆԸ. — Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ կ'իմանայ թէ Ֆէրտինանտ իշխանը Աւստրիոյ կայսեր նուիրեր է Ալեքսանդր պատուանշանը՝ ադամանդէ մանեակով: Աւստրիական բազմաթիւ պաշտօնատարներ ալ պուլկարական պատուանշաններ ստացեր են: Ֆրանց Եոսէֆ կայսրը Ֆէրտինանտ իշխանին նուիրած Ս. Ստեփաննոսի պատուանշանին մեծ խաչէն զատ, նաեւ պատուանշաններ տուեր է Վիէննայի պուլկարական գործակատար Տոքդ. Սըրմաճիեվի և իշխանին հետեւորդներուն:

—Ֆէրտինանտ իշխանը առջի օրը ընդուներ է Վիէննայի օսմ. դեսպան Մահմուտ Նէտիմ պէյը և յետոյ Վառնա ուղեւորեր է: Կայարանը ներկայ գտնուեր է գործակատարը՝ իր պաշտօնեաներով:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՓՐԻԿԷ.—Անցեալ երկուշաբթի թուականով կը գրեն Նայէ Ֆրայէ Բրէսէի թէ կեդրոնական և հարաւային Ափրիկէի համար կնքուած անգլեգերման պայմանադրութեան պարունակութիւնը որ գաղտնի կը պահուէր, վերջապէս պիտի պարզուի: Լոնտոնի քաղաքական շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ այդ պայմանադրութիւնը պիտի հրատարակուի, կա՛մ ամբողջութեամբ և կամ գլխաւոր տրամադրութիւնները պարզելով:

ՍՊԱՆԻԱ.— Կաթոլիկները եւ Կառավարութիւնը.— Այն ուղերձին մէջ զոր Պուրկոսի համաժողովին մասնակցող կղերականները ուղղեցին խնամակալ թագուհիին, յարգանաց նոր ու համակրական հաւաստիք մը կը մատուցանեն Ն. Վեհափառութեան անձին ու որդւոյն համար: Կղերականները իրենց այդ գումարման առթէն օգտուելով, կը ներկայացնեն կացութիւնը Եկեղեցիին որ իր անշահախնդրութեամբը, անձնուրացութեամբը և հայրենասիրութեամբը անանցանելի թումբ մըն է մարդկութեան սպառնացող չարիքներու դէմ: Ուղերձը կը խնդրէ որ խնամակալ թագուհին իր ազդեցութիւնը բանեցնէ կառավարութեան վրայ, վերջ տալու բողոքականութեան զեղծումներուն(°) որով տաճարներ կը կանգնէ ու վարժարաններ կը բանայ: Կը պահանջէ սանձ մը դնել անպարկեշտ լրագիրներուն որոնք կը զրպարտեն եպիսկոպոսութիւնը, կրօնական միաբանութիւնները և կղերականները. կը խնդրէ որ հայհոյութիւն ընողները ինչպէս նաեւ Յիսուսի սրտին նկարները սրբապղծողները պատժուին: Կը խնդրէ Ֆրան-Մասոններուն չշնորհել այն իրաւունքները զորս կը վայելեն բարեգործական, կրօնական և կամ ուրիշ ընկերութիւններ: Այդ կղերականները ուղերձ մըն ալ նախարարապետին ղրկած են, խնամակալ թագուհիին և թագաւորին համար յարգանաց միեւնոյն հաւաստիքը տալով և յիշելով թէ ցաւ կը զգան թէ Սարակոսայի, Պարսէլոնայի, Վալէնսիայի և Բամբլլունէի դէպքերուն նման դէպքեր, որոնց միջոցին վանքեր յարձակման ենթարկուեցան և մայրապետներ անարգուեցան, ազդու կերպով չեն զսպուիր: Կղերականները կ'ըսեն թէ նախարարներուն այդ անտարբերութիւնը կրնայ վտանգաւոր հետեւանքներ ունենալ, և թէ հին հաւատքը միայն կարող է փրկել: Կը պահանջեն որ Ֆրան-Մասոնները Սպանիոյ Խորհրդարանին մէջ չըլլան: Խնամակալ թագուհին կղերականներու այդ ուղերձին պատասխաներ է, շնորհակալութիւն յայտնելով իրեն նկատմամբ եղած յարգանքներուն համար:

—Ֆէրրոլի նաւագործարանէն երեք հազար գործաւոր ճամբուեցան գործ չըլլալուն համար: Ասոնք սպառնալիքներ ըրին. Ասոր վրայ վաճառատուները գոցուեցան և ոստիկանական միջոցներ ձեռք առնուեցան:

ԻՏԱԼԻՈՅ երկրագործական նախարար Պ. Սալանտրա, այգեգործներու համաժողովի մը մէջ, յայտարարեր է թէ առեւտրական պայմանադրութիւններու շնորհիւ, յուսալի է աւելցնել իտալական գինիներու սպառումը Ամերիկայի մէջ: Ֆրանսայի հետ կնքուած առեւտրական համաձայնութեան նկատմամբ՝ Պ. Սալանտրա ըսեր է թէ արդէն ինքը գուշակած էր որ այդ բանը համեստ արդիւնք մը պիտի ունենայ գինիներու արտածման համար և թէ հիմա յուսախաբ եղած չէ: Յարեց թէ պիտի ջանայ օգտակար արդիւնքին առաւելագոյն մասը ձեռք բերել, ծովային ու ցամաքային փոխադրութեանց սակացոյցը բարեփոխելով:

ՀՌՈՄԻ վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազին կողմէ բացուած դատը, յունիս 30ին Երեսփ. Ժողովին քուէտուփը բռնաբարող երեսփոխաններուն դէմ, տակաւին չսկսաւ. բայց առանց առիթ սպասելու Իդալիա հանրապետական լրագիրը դատապարտութիւն մը կրեց: Ահաւասիկ խնդիրը.—Հանրապետական երեսփոխան Պ. Միրապէլլի, անցեալ հինգշաբթի, նոյն լրագրին մէջ յօդուած մը հրատարակեց, ըսելով որ յիշեալ երեսփոխաններուն դէմ բացուած դատը ապօրէն է, որովհետեւ Երեսփոխանական Ժողովը արտօնած չէ: Պ. Միրապէլլի կը յայտարարէ թէ Իտալիոյ հիմնական օրէնքին 45րդ յօդուածը՝ երեսփոխանի մը ձերբակալութիւնը կ'արտօնէ այն ատեն երբ Խորհրդարանին նստաշրջանը փակուած է. նաեւ պայման կը դնէ որ Երեսփ. Ժողովը արտօնէ զայն: Այդ յօդուածին հետեւանքով Իդալիա լրագրին այդ թիւը գրաւուեցաւ: Միւս կողմէ Իդալիանա գործակալութիւնը կ'ըսէ թէ մեծամասնութեան քանի մը երեսփոխաններ երբ Խորհրդարանին նստաշրջանին բացման հրամանագիրը հրատարակուի, հարցապնդում մը պիտի ընեն քուէտուփը բռնաբարող երեսփոխաններուն դատաստանի ենթարկուելուն համար, որպէս զի դատական իշխանութեան արարքը վաւերացած ըլլայ, երբ այդ մասին դիտողութիւններ ներկայացուին: Նաեւ հարցապնդում ընելիք երեսփոխանները ի հարկին պիտի ջանան որ Երեսփ. Ժողովը վաւերացնէ սա պարագան թէ դատական իշխանութիւնը կրնայ ձեռք առնել Խորհրդարանին մէջ պատահած դէպքերը, երբ յանցանքի մը հանգամանքը ունենան, միանգամայն պատժի գործադրութեան ձեռնարկել, առանց Երեսփ. Ժողովին կամ անոր ատենապետին կողմէ յայտարարութեան մը պէտք ունենալու:

ՌՈՒՍԻՈՅ կայսրը ու կայսրուհին իրենց ուղեւորութենէն վերադարձին ուղղակի Բեդերսպուրկ պիտի երթան, առանց Ղրիմ կենալու, ուր աշնան կը մնան ըստ սովորութեան:

ՔՈՒՊԱ.—Սպանիոյ նախարարութիւնը կարծիք յայտներ է թէ Քուպայի գանձատոմսերը կղզիին գանձին կողմէ պէտք է վճարուին և ոչ թէ Սպանիոյ:

ՍԻԱՄԻ կառավարութիւնը որոշեր է երկաթուղի մը շինել Պանքօքէն մինչեւ Բէշալուր: Հիմա գծին անցնելիք տեղերը կ'ուսումնասիրուին:

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ Պատուոյ Լէգէոնի ասպետութեան աստիճան ունեցող Ռուսերը արծաթէ արուեստագիտական պսակ մը ղրկած են՝ Պ. Ֆէլիքս Ֆօրի գերեզմանին վրայ դրուելու համար: Պսակին բարձրութիւնն է երկու մեթր: Վրան գրուած են նուիրողներուն անունները:

ՎԻԷՆՑՈՒԷԼԱՅԷՆ անցեալ կիրակի օրուան թուականով առնուած տեղեկութիւններու նայելով, կացութիւնը անփոփոխ է: Ապստամբներուն դէմ մղուած վերջին ճակատամարտներէն ետքը եւ կատարուելիք վճռական ճակատամարտէն առաջ, կառավարութեան կուսակիցներուն մէկ մասը տրամադիր կ'երեւայ բանակցելու ապստամբներուն հետ:

—Անգլիական Բռոգէբբինա յածանաւակը Կուրէբա հասեր է բրիտանական շահերը պաշտպանելու համար: Կ'ըսուի թէ գերմանական մարտանաւ մըն ալ նոյն նաւահանգիստը հասեր է: Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը յանձն առած էր Վենէզուէլա գտնուող Գերմաններու շահերը պաշտպանել, մինչեւ որ գերման մարտանաւ մը հոն ժամանէ:

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՓՈՆ.— Անցեալ ամսուն ծանուցուեցաւ թէ Չինու և Ճափոնի միջեւ պաշտպանողական ու յարձակողական դաշնակցութիւն մը կնքուած է. բայց վերջին անգամ նամակներ առնուած են թէ այդ մեծ խորհուրդը տակաւին իրականանալէ շատ հեռու է: Իրաւ է որ երկու կառավարութիւններուն միջեւ բանակցութիւններ կը կատարուին, սա նպատակով որ Ճափոն մասնակցի Չինու վերանորոգման: Ճափոնցիները Եւրոպացիներէն աւելի շուտով ու դիւրութեամբ պիտի կրնա՞ն Չինու հետ դաշնակցութիւն մը ձեռք բերել: Սա ստոյգ է թէ Բէքինի մէջ երբեմն Ճափոն դաշնակից նկատուած է՝ հասարակաց թշնամիին՝ Եւրոպացիին դէմ. բայց ատկէ կարելի չէ հետեւցնել թէ Ճափոն շատ մօտ է Չին մտնելու և ամէն բան բարեկարգելու: Դաշնակցութիւնը այն ատեն միայն կրնայ կնքուիլ, երբ Չին հաւանի որ Ճափոնցի սպաներ բարեկարգեն իր բանակը ու նաւատորմը. սակայն բուն իսկ այդ կէտն է որ Ռուսիոյ գործին չի գար: Մնաց որ Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդին անդամներն ալ կ'ընդդիմանան թէ զօրաւոր բանակ մը ունենալու համար, պէտք է ելմտական վարչութեան մէկ մասը և քանի մը հասոյթներ թողուլ Ճափոնցիներու ձեռքը. սակայն միշտ պիտի գտնուին չինացի զօրաւոր պաշտօնատարներ որոնք ելմտացոյցին մէջ իրենց բաժինը պիտի պաշտպանեն, Ճափոնի հետ դաշնակցութեան մը ծրագիրները անյաջողութեան մատնելով:

ԻՏԱԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ նստաշրջանը պիտի բացուի նոյեմբեր 10ին կամ 15ին: Այն ատեն պիտի լուծուի երբ ծայրագոյն ձախակողմեանները խափանարար ընթացքի մը հետեւին:

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.—Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ հետեւեալը կը գրէ.

Իրազեկ աղբիւրէ մը տեղեկութիւն առած ենք թէ երկար ատենէ ի վեր ջանքեր կ'ըլլային Վիէննայի և Սոֆիայի միջեւ աւելի բարեկամական յարաբերութիւններ վերահաստատելու համար: Այդ պատճառով, Ֆէրտինանտ իշխանը երբ փափաք յայտնեց Վիէննայէն անցնելուն այցելութիւն տալ Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր, Ն. Վեհափառութիւնը հաւանեցաւ որ պաշտօնական հանգամանք մը տրուի այդ այցելութեան և իշխանը իբրեւ իր հիւրը ընդունուի իշխանավայել պատիւներով: Ասոր այս առաջին այցելութիւնն է զոր Պուլկարիոյ իշխանը Վիէննայի արքունիքին կուտայ իր գահը ճանչցուելէն ի վեր: Ֆէրտինանտ իշխանը սգաւոր ըլլալուն համար հանդէսներ չկազմակերպուեցան և միայն սեղան մը տրուեցաւ Շէօնպրունի մէջ:

ՔՆԷՉԷՎԻՉ ՀՐԱՑԱՆԻ ԲՌՆՈՒԱԾ.— Քնէչէվիչ որ Պէլկրատի զինուորական ատեանին վճռով մահուան դատապարտուած էր, անցեալ երկուշաբթի առտուան դէմ հրացանի բռնուեցաւ: Որոշուած մահը կրելէ առաջ Քնէչէվիչ ըսաւ. «Ինձմէ զատ ոչ ոք յանցաւոր է: Ամէնքն ալ անմեղ են: Ոստիկան-զինուորներու հարիւրապետ Նովէվիչ ալ անմեղ է:»

—Գնդապետ Նիքոլիչ՝ երբ զինք քսան տարուան շղթայակապ աշխատութեան դատապարտող վճռագիրը կարդացուեցաւ, Քնէչէվիչի դառնալով ըսաւ. «Դուն ես պատճառը»: Որուն պատասխանեց Քնէչէվիչ ըսելով, «Յանցանքը իմս չէ. դուն ես միակ յանցաւորը. դուն զիս հեռուները տարիր: Ահա քու ըրածդ:»

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՀԱԲԷՇԱՍՏԱՆ.— Կ'ըսուի թէ Հապէշաստանի իտալեան գաղթավայրին սահմանակից բնիկ տեղերը կը սպառազինուին և պատերազմի կը պատրաստուին: Իրազեկ անձեր կ'ըսեն թէ Մենելիք յանկարծական հարուած մը կը պատրաստէ:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ պատերազմական նախարարը Պ. Թսամատոսրոս, քանի մը սպաներով, յառաջիկայ շաբթուն Թեսալիա պիտի երթայ, աչքէ անցնելու զինուորները և սահմանագիծը: Յետոյ Արթա ալ պիտի երթայ:

—Ֆրանսացի հնագէտ Պ. Շլումպէրկէր Աթէնք հասեր է՝ Յունաստանի զանազան յիշատակարաններուն նկատմամբ ուսումնասիրութիւն կատարելու համար:

—Պաթինեօթի Ընկերութեան ճարտարագէտը մօտերս Աթէնք պիտի երթայ՝ Պիրէօս-Լարիսայի երկաթուղիին վերաբերեալ բանակցութիւնները վերսկսելու համար:

—Միաուլիս յածանաւակը Քորէնթոյէն Քիլ գացեր է, ուրկէ Յունաստան պիտի դառնայ քանի մը նաւահանգիստ հանդիպելէ ետքը:

—Եորկիոս թագաւորը Քոբէնհակէն Բարիզ պիտի երթայ, այցելութիւն տալու Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Լուպէի: Յունաստանի թագաւորը Բարիզէն Մարսիլիա պիտի երթայ, ինչպէս ծանուցինք, ներկայ գտնուելու նոյն քաղաքին հաստատման 25րդ հարիւրամեակին:

—Աթէնքի լրագիրները կ'ըսեն թէ Նիքոլա իշխանին նշանախօսութիւնը՝ Սեւ Լերան Բոլնիա իշխանուհիին հետ, տակաւին պաշտօնապէս ծանուցուած չէ: Բաւղներ կան թէ այդ լուրը կանխահաս է:

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Իւլայի Բ. աստիճան տրուեցաւ Բարձր. Սալիհա իշխանուհիին գործակատար Ֆազըլ պէյի:

—Վանայ նահանգին Պարկիրի գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Միլքիէ վարժարանին շրջանաւարտ և Էտիրնէի կուսակալութեան հետեւորդ պաշտօնեայ Մուսթաֆա Խուլուսի էֆ.:

—Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. Թիկնապահ ու Պէրլինի օսմ. դեսպան Թէվֆիգ փաշայի և Երուսաղէմի կառավարիչ Թէվֆիգ պէյի: Բ. կարգի Մէճիտիէ՝ Այտընի նահանգին տեֆթէրտար Սէյֆէտտին պէյի, Սըվազի նահանգին տեֆթէրտար Րիֆաթ պէյի, առեւտրական տնօրէն Մուհէյմ Րէմզի պէյի և Կ. Պոլսոյ առեւտրական Սենեակին նախագահ Ֆէրիտ պէյի:

—Լիագաթի ոսկի շքադրամ՝ Ատանայի նահանգին տեֆթէրտար Մուսթաֆա Թէվֆիգ էֆ.ի:

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔ.—Պաշտօնական Ճէրիտէ մը կ'ըսէ թէ նախապէս տրուած որոշումով մը ծանուցուած էր որ Կ. Պոլսոյ կալուածական տուրքին մինչեւ 1314 տարուան վերջը անվճար մնացած մասին համար մինչեւ ներկայ տարուան փետրվարի վերջը հարիւրին յիսունը հնչուն դրամով և յիսունն ալ սերկիով պիտի գանձուի. թէ յառաջիկայ տարուան համար եօթանասունըհինգը հնչուն դրամ ու քսանըհինգը՝ սերկի և թէ անկէ ետքը ամբողջովին հնչուն դրամով պիտի գանձուի: Արդ, այս միջոցիս զրոյց ելած է թէ կալուածական յետնեալ տուրքերը ամբողջովին հնչուն դրամով գանձելու մասին որոշում մը պիտի տրուի: Այդ զրոյցը, կը յարէ Պաշտօնական Ճէրիտէն, բոլորովին անհիմն է և սուտ ու յերիւրանք: Կայս. Իրատէի մը համաձայն, հրատարակուած Պաշտօնական Ճէրիտէին տրամադրութիւնը կայ և կը մնայ:

ԱՅՏԸՆԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ.—Վեհ. Սուլթանին կողմէ Այտընի երկրաշարժէն վնասուածներուն շնորհուած դրամական նպաստին զատ ելմտական գանձն ալ հազար ոսկի տուած է: Կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ այդ գումարը անմիջապէս Այտընի նահանգը ղրկուի:

—Մեծ-Եպարքոսը ու նախարարները առայժմ յիսուն հազար հինգ հարիւր ղրուշի նպաստ տոմսակ պիտի գնեն, չորեքշաբթի օրուան Նախարարաց Խորհուրդին մէջ տրուած որոշումի մը համաձայն: Եվգաֆի նախարար Ղալիպ փաշա նոյն օրը հիւանդութեան պատճառաւ բացակայ ըլլալով, անոր տալիք նպաստը այդ գումարին մէջ չէ:

—Քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ կազմուած նպաստամատոյց յանձնաժողովը երէկ ալ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կատարեց: Վեհ. Սուլթանին շնորհած նպաստը երէկ յանձնուեցաւ նոյն յանձնաժողովին: Կայս. այդ նպաստին համար Օսմանիէ տպարանին մէջ կը պատրաստուի մասնաւոր տոմս մը, որ Ն. Վեհափառութեան պիտի մատուցուի: Յանձնաժողովը երկրորդ անգամ չորս հազար ոսկինոց նպաստի տոմս պատրաստել կու տայ: Քաղաքապետութեան պաշտօնեաներուն ամսաթոշակներէն ըլլալիք հարիւրին հինգ զեղչը, առաջին անգամ վճարուելիք ամսաթոշակներէն վար պիտի դրուի:

—Քեաժէ Հավա հանըմ որ ծանօթ է իր նպաստներովը, երէկ յանձնաժողովին ներկայանալով տասը ոսկիի նպաստ մը տուեր է: Զանազան կողմերէ մինչեւ հիմա քանի ոսկիի նպաստ եղած է: Յանձնաժողովին պատրաստած տոմսերէն մաս մը արհեստապետութիւններուն պիտի ղրկուի: Որոշուած է նաեւ հինգ ղրուշնոց տոմսեր ալ տպագրել:

—Երկրաշարժէն վնասուած ժողովուրդը պատսպարելու համար տաղաւարներ պիտի շինուին:

—Այտընի կուսակալ Քեամիլ փաշայի որդին, որ մայրաքաղաքս եկաւ, իրեն հետ բերած է ընդարձակ տեղեկագիր մը Այտընի երկրաշարժին վրայ:

—Պրուսայի նահանգին Չէվրէ ու Թագրըր գիւղախումբերուն մէջ, առջի գիշերը, երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է՝ որոտումներով, սակայն բարեբախտաբար ո՛չ մարդու կորուստ պատահած է և ոչ ալ շէնքերը վնասուած են:

—Անցեալ երկուշաբթի ու երեքշաբթի գիշեր երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են Քէօթահեայի, Սէմավի, Քիրմասթիի, Թրիլիայի, Գարահիսարի, Սանտըգլի և Շէյխլու գիւղախումբին մէջ, Թրիլիայի կառավարական պաշտօնատունը և Շէյխլուի մզկիթը վնասուեր են: Գարահիսարի Կէյիկլէր անուն տեղը երեսունի չափ տուն ու խան մը մասամբ փլեր ու մասամբ վնասուեր են, բայց մարդու կորուստ չկայ: Պալըքէսիրի մէջ ալ նոյն օրերը թեթեւ ցնցումներ զգացուեր են:

ՖԷՐԻՏ ՊԷՅ.—Ինչպէս կ'երեւայ այսօրուան Պաշտօնականներէն, Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Բ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհել Կ. Պոլսոյ Առեւտրական Սենեակին Նախագահ Պասմաճըզատէ Ֆէրիտ պէյի: Յիշեալ անձնաւորութիւնը, որ առեւտրական ասպարէզին մէջ յառաջացած ու կարեւոր դիրք մը շինած է իրեն՝ իր աշխատութեամբ ու կարողութեամբ, գնահատելի կերպով կը վարէ նաեւ Առեւտրական Սենեակի նախագահութեան կարեւոր պաշտօնը և ամէն առթիւ օգտակար կը հանդիսանայ հանրութեան, ինչպէս վերջին անգամ, մանաւորապէս, մեծ ջանք նուիրեց հացի գնոյն բարձրացման առաջքը առնելու գործին:

ՍԻԱՄԻ թագաւորին որդին Շաքրապոն իշխանը առջի օրը Բարիզէն ճամբայ ելեր է Կ. Պոլիս գալու համար: Իշխանին կ'ընկերանայ Բարիզի սիամական դեսպան Ֆիեա Սուրիեա Նուռօթէ:

ԿՈՅՐԵՐՈՒ պաշտպաններու համաժողով մը պիտի գումարուի Բարիզի մէջ 1900ի օգոստոսին: Ֆրանսական կառավարութիւնը հրաւիրած է օսմ. կառավարութիւնը՝ մասնակցիլ այդ համաժողովին:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆԸ.—Որոշուած է որ, կ'ըսէ Մոնիթէօռ, Աղեքսանդրիոյ Յունաց Պատրիարքին ընտրութիւնը, տեղւոյն յոյն կղերին և ժողովուրդին կողմէ եռանուն ցանկ մը պատրաստուելէ ետքը, պիտի կատարուի Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութեան կողմէ:

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ դեսպանը առջի իրիկուն սեղան մը տուաւ ի պատիւ Պ. Սթէֆանոսի, առաջին պատուիրակ հիւպատոսական պայմանադրութեան բանակցութեանց:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ.— Կիրակի օրը Մեծ կղզիի Այինիքօլա վանքին եկեղեցիին մէջ հոգեհանգիստ պիտի կատարուի այն ռուս զինուորներուն համար որոնց ոսկորները կը հանգչին վանքին շրջափակին մէջ:

ՊԱՐՍԻՑ դեսպան Միրզա Մահմուտ խան երէկ իր ամարանոցէն Պոլսոյ դեսպանատունը փոխադրուեցաւ:

ՄԵԾ ԿՂԶԻԻ Թաղապետութեան դէմ նորէն գանգատագիր մը ուղղուած է Մոնիթէօռի և Քաղաքապետութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի:

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանը ու դեսպանուհին այսօր Իմօճըն պահականաւով Արշիպեղագոս պիտի ուղեւորին, քանի մը օրուան զբօսական պտոյտի համար:

—Անգլիոյ դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Պլոք որ արձակուրդով Լոնտոն կը գտնուէր, առջի օրը մայրաքաղաքս դարձաւ:

ՍԸՐ Ա. ՊԱՐԹԼԷԹ որ չորեքշաբթի օրը մայրաքաղաքս պիտի գար, Վիէննա մնացեր է, վասն զի իր ներկայացուցիչը Պ. Ավոլէ հեռագրով զայն կանչած էր: Սըր Ա. Պարթլէթ շաբաթ օրը Կ. Պոլիս պիտի գայ:

ԱԹԷՆՔԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ Կ. Պոլսոյ հելլէնական դեսպանատան զինուորական կցորդ Քոնթոյեանիս հարիւրապետ Սոֆիա երթալով ամիս մը պիտի մնայ, պուլկար բանակին կազմակերպութիւնը ուսումնասիրելու և այդ մասին տեղեկագիր մը պիտի մատուցանէ Յունաստանի պատերազմական նախարարութեան:

ԺԱՆՏԱԽՏ.— Առողջապահական վարչութիւնը որոշեց վերցնել այն բժշկական քննութիւնը որ կը կատարուէր Ազովու ծովին և Սեւ ծովի ռուսական արեւելեան եզերքներու ժամանումներուն համար:

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ.— Պետական Խորհուրդը առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կարծիքը հարցուց՝ երկրագործութիւնը զարգացնելու նպատակով օտար երկիրներէ բերել սերմերը այն ծառերուն և տունկերուն որոնք օսմ. երկիրներուն մէջ չեն գտնուիր:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կարծիքը հարցուեցաւ սա պարագային վրայ թէ Կ. Պոլսոյ քարափի, ջուրի և երկաթուղիներու ընկերութիւնները մենաշնորհէն տասանորդ ղրուշի կ'առնեն:

ՊԱՍՐԱՅԻ նահանգին համար՝ ջորի հեծած զօրքերու գումարտակ մը պիտի կազմուի:

ԵՆԻՉԷՐԻՆԵՐՈՒ ցուցահանդէսը, որուն համար նոր տեղ մը շինուեցաւ Սուլթան Ահմէտի հրապարակը, Սինայի վարժարանին մօտ, առտուան ժամ 3½էն մինչեւ իրիկուան ժամ 11 բաց պիտի ըլլայ այցելուներուն:

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Պարսից դեսպանը երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին և արտաքին գործոց նախարարին հետ:

—Պասրայի նախորդ կուսակալ Հիւսէյին փաշա և Գոնեայի նախորդ կուսակալ Թէվֆիգ փաշա երէկ տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ:

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն թէ քանի մը շաբաթէ ի վեր նոյն քաղաքը կը գտնուի

Բարլ անուն գերմանացի մը որ առանց ստակ մը ունենալու աշխարհի շրջանը կը կատարէ ինը տարիէ ի վեր։ Ինը տարի առաջ Քէօնիկսպէրկէն ճամբայ ելած է հինգ ընկերներով և տակաւին երեք տարի պիտի շարունակէ ուղեւորութիւնը։ Իր ընկերները զատ զատ պիտի ճամբորդեն, առանց իրարու հանդիպելու։ Բարլ ճամբու ծախքը կը հանէ գմելի մը միջոցաւ այցետոմսերու վրայ անուն փորագրելով։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ընդհանուր Տնօրէն Սըր Համիլթըն Լանկ երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐ.— Անգլիական քանի մը մարտանաւեր չարաթ օրը Սէլանիկի նաւահանգիստը կը սպասուին։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութիւնը որոշեց Մաքրիգիւղի մէջ ռիւշտիէ վարժարան մը հաստատել։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Քոնսթան այս շաբթու Բոզիճօ պաշտպանելով Իզմիր պիտի երթայ։ Դեսպանին բացակայութիւնը ութը օր պիտի տեւէ։

ՄԱՀԱՐԻԹ ԱԿԱՄ ՄԸ.— Անգլիոյ դեսպանատան Միլիթա պահականաւը Սեւ Ծովի մէջ մարզանքներ կատարելէ ետքը առջի օրը Պէյքօզի առջեւ վերադարձաւ։ Այդ մարզանքներու պահուն ցաւալի արկած մը պատահեր է։ Ռէվօլվէր-Թնդանօթի մը փորձը կատարուած միջոցին, հրազինը կրակ չէ առեր։ Նաւաղ մը Թնդանօթը խառներ է պատճառը հասկընալու համար, Թնդանօթը յանկարծ պայթելով նաւաղը կոկորդէն վիրաւորուեր և անմիջապէս մեռեր է։ Յուղարկաւորութիւնը այսօր պիտի կատարուի։

ՄԱՀՍՈՒՐԻ շոգենաւ մը առջի օրը Եալովա գացած ատեն, Հէյպէլի առջեւ անիւին մէկ տախտակը կոտրեցաւ։ Նոյն միջոցին սաստիկ հով կը փչէր և շոգենաւը կը մղուէր դէպ ի կղզին։ Կիները կը պոռային։ Շոգենաւը քիչ մնաց որ խորտակէր, բայց նաւապետը չուան նետել տուաւ հոն կեցած առագաստանաւի մը։ Մախսուսէի շոգենաւին մէջ, կ'ըսէ Սէրվէթ, երկաթ չգտնուելուն հետեւանքով, քիչ մնացած էր որ ցաւալի արկած մը պատահէր։

ԳԱՐԱՔԷՕՅԻ ԿԱՄՈՒՐՋԸ.— Սէրվէթ ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ Գարաքէօյի կամուրջին վրայ որ առաւօտները ժամերով բաց կը մնայ, հազարաւոր անձեր սպասեցնել տալով։

ՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ.— Անցեալ գիշեր Սեւ Ծովի բերանը օսմ. երկկայմ առագաստանաւ մը, որ փայտ բեռցնելու համար Ագճէշէհր կ'երթար, յանկարծ ջուր առնելով քառորդ ժամու մէջ ընկղմեցաւ։ Նաւուն մէջ կը գտնուէին տասը հոգի, որոնց ութը՝ նաւապետն ու նաւաղները, և երկուքը ուղեւոր։ Ասոնցմէ վեց նաւաղ և ուղեւոր մը մակոյկ նետուեցան ինքզինքնին ազատելու համար։ Նաւապետը, նաւաղ մը և ուղեւոր մըն ալ ուզեցին մակոյկ նստիլ, բայց հոսանքին սաստկութենէն մակոյկը բաւական հեռացաւ. Նոյն միջոցին նաւը գլխիվայր ընկղմելով երեքն ալ խեղդուեցան։ Միւսները ծովին վրայ բաւական տատանելէ ետքը երէկ առտու Գավաք հասան։

ՖԷՆԷՐԻ մէկ սրճարանին մէջ, առջի գիշերը, Նաւավար Բէքմոլ, Պէսիմ ու Տուրսուն հոն գտնուող Վէյսի անուն անձը ծեծեցին և Հիւսնի անուն մարդու մը հազար հինգ հարիւր ղրուշը յափշտակելով փախան, սակայն ոստիկանութիւնը հասնելով ձերբակալեց զանոնք։

ՊԷՊԷԿԻ առջեւ երէկ ժամ 8ին, առագաստ պարզած մակոյկ մը շրջելով մէջը գտնուած ութը հոգի ծովը ինկան, բայց անմիջական օգնութիւններով ազատեցան։

ՍԱՄԱՍԻԱՅԻ մէջ, անցեալները, Սուլեմանթաղցի Յակոբ գինով վիճակի մէջ Դուռ Բէօրբէի մօտ գետակը իյնալով խեղդուեր է։

ԲԷՐԱՅԻ Զուքուր Չէշմէ Թաղը, առջի օրը, որմնադիր մը Աննա անուն կին մը վիրաւորեց, որուն հետ սիրային յարաբերութիւններ ունէր։

ԴԻԱԿ ՄԸ.— Երէկ առտու Պէշիկթաշի Սաման Իսկէլէսին նաւավարի հագուստով խեղդուած մը դիակը գտնուեցաւ։

Հանրութեան տրուած գոհացում մը.— Մինչ գանգատներ կ'ըլլային թէ Վիշիի ջուրերուն կեղծերը կը վխտան ամէն տեղ՝ այս առթիւ կը խնդրուէր որ դիւրին ու գործնական միջոց մը ցուցուի՝ ճանչնալու համար ուղղակի կառավարութեան աղբիւրներէն հանուած Վիշիի ճշմարիտ ջուրերը՝ Վարձակալ Ընկերութիւնը վերջապէս գոհացում կու տայ, Վիշիի ճշմարիտ ջուր պարունակող շիշերուն կատարը ղեղէլով կապոյտ նշանակ մը՝ որուն վրայ գրուած են Վիշի Էթա բառերը՝ և որոնք ջուրերն ճշմարիտ ըլլալը կը հաստատեն։

ՏՕՔԹԷՕՐ Բ. ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ-ԿՆՍԽՏԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՋԼԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
ԵԼԵԿՏՐԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ՌԻԸՆԹԿԷՆԵԱՆ Բ ճառագայթներով (radioscopie & radiographie)
Ամէն օր կէս օրէն վերջ իր տունը Բերա Մէքթէպ-Պայրամ փողոց Թիւ 29։
Հինգշաբթի օրերը նոյն ժամերո
5—12

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երէկ, վերջին պահուն, ծանուցինք Քաղաքական Ժողովին կողմէ կազմուած պատգամաւորութեան Ս. Պատրիարք Հօր տուած այցելութիւնը՝ իր պաշտօնին կատարմանը համար՝ և երկուստեք տեղի ունեցած յայտարարութիւնները։ Պատգամաւորութեան անդամներն գացած էին Եղիա էֆ. Զաւեան և Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան։ Բացակայ էր Գրիգոր էֆ. Խորեան։

Միջօրէէն յետոյ, Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը գացին վարչական և յարաբերական դիւաններու տեսուչները՝ Բարթող էֆ. Թէլեան և Կարապետ էֆ. Խաչատուրեան որոնք գրաւոր աշխատութիւններով զբաղեցան մինչեւ իրիկուն։ Այս առաւօտ ևս գնաց Պատրիարքարանի Ա. գործակատար Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեան՝ իր պաշտօնին վերաբերեալ հրահանգներ ստանալու։

Ն. Ամենապատուութիւնը ամէն օր իր տանը մէջ կ'ընդունի եկեղեցական և աշխարհական բազմաթիւ ազգայիններու այցելութիւնը, որոնք պաշտօնին մաղթելու կ'երթան։

—Մեր կամ անկար ուսուցիչներուն համար հանգստեան թոշակի սնտուկ մը հաստատելու խնդիրը ընդհանուր ուշադրութեան ու համակրանքի արժանի այն խնդիրներէն մէկն է որոնք քանի մը տարին անգամ մը երեւան կ'ելլեն հայ լրագրութեան մէջ՝ քիչ ետքը մոռցուելու համար։ Համեստութեան հակառակ պիտի ըլլար յիշեցնել թէ Արեւելք վաղուց հետէ ընդգրկած է այդ խնդիրը, ամէն առթիւ շեշտելով այդ տեսակ սնտուկի մը հաստատման կարեւորութիւնը և այս խորհուրդին իրականացման մղում տալու աշխատելով։ Անկեղծ հաճոյքով մըն է ուրեմն որ կ'իմանանք թէ խնդիրը վերստին ձեռք առնուած է, և Ուսումնական Խորհուրդը որ կը գումարուի այսօր Տքթ. Թորգոմեան էֆ.ի ատենապետութեամբ, իր օրակարգին գլուխը անցուցած է զայն։ Այս նպատակով, հրաւիրուած են Կարապետ էֆ. Իւթիւճեան, Ռեթէոս էֆ. Պէրպէրեան, Միհրան էֆ. Արիքեան, Մարկոս էֆ. Նաթանեան և Յովհաննէս էֆ. Հինդլեան որոնց հետ կարծիքներու փոխանակութիւն մը պիտի կատարէ Ուսումն. Խորհուրդը՝ չորս-հինգ տարի առաջ պատրաստուած կանոնագրին քննութեան ու գործադրութեան վրայ։

Յուսանք որ այս անգամ ծրագրային վիճակէ կը հանուի այդ կանոնագիրը և գործադրութեան սկզբնաւորութիւն մը կ'ըլլայ։

—Կիւրինի առաջնորդական փոխանորդ Տ. Յեսու քահանայ հեռագրած է Պատրիարքարան թէ տեղւոյն Բողոքական Որբանոցին Տնօրէնը՝ այդ հաստատութեան որբերը հետը առած՝ Կիւրինէն մեկներ է և թէ ո՛ր կողմ երթալնին յայտնի չէ։

—Շուշիի հարուստ ազգայիններէն Պ. Պ. Սահակ Թադէոսեան և Միրզա Առաքէլեան փափագ յայտներ են իրենց հաշւով աշակերտներ պահել քաղքին ազգ. դպրոցին մէջ։ Այս նպատակով, առաջինը 25 չքաւոր տղոց և երկրորդը 8 չքաւոր տղոց ընտրութիւնը յանձնարարեր են որոնց կրթութեան, ապրուստ և հագուստի ծախքը հոգալէ զատ, կը խոստանան յառաջիկային համալսարան ղրկել անոնցմէ ուշիմները։ Այս տեսակ բարի տրամադրութիւն մը ունին եղեր նաև Պ. Պ. Միքայէլ Խան Յովսէփեան, Թադէոս Թամիրեան և ուրիշներ, նոյնպէս Շուշեցի։

—Սանասարեան վարժարանի Հոգաբարձութեան անդամներէն մէկը ամէն տարի վիճակաւ կը դադրի։ Ըստ այսմ, Երզրումէ կը ծանուցանեն թէ, յիշեալ Հոգաբարձութեան անդամներէն Դանիէլ էֆ. Խարաճեան դադրած ըլլալով, վերընտրուեր է. իսկ օժանդակ-անդամ կարգուած է Գէորգ էֆ. Բամպուքեան։

—Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ թէ հանգուցեալ Տիկին Ռոզին Ունճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 40 ղրշ. նուիրած է Հիւանդանոցին՝ Պետրոս էֆ. Գաբրիէլեան։

— Կովկասի Սղնախի քաղաքէն կը գրեն Նոր-Դարի։

«Օգոստոսի 20-ին Սղնախում տեղական երիտասարդներից և օրիորդներից կազմուած երգեցիկ խումբը առաջին անգամ Ս. Պատարագի արարողութիւնը քառաձայն երգեց։ Պատարագում էր Թիֆլիսից քննիչ եկած Իմմ. քահ. Նազարեանը, որ «Հաւատամք»ից առաջ, օրուայ հանդէսին իրեն նիւթ առնելով, քարոզ խօսեց տեղիս Ս. Կարապետ աւագ եկեղեցում երկսեռ խուռն բազմութեան առաջ։ Հասարակութեան մէջ երեւում էին և Վրացիներ։ Արժ. քարոզիչը օրինակներով ցոյց տուեց, որ մեզ անհնարելի կերպով ժողովուրդի առաջադիմութեան հետ, նրա պահանջներին յարմարուելով առաջ է գնում և եկեղեցին. դրան ապացոյց բերեց քառաձայն խմբերգութիւնը, յիշեցնելով նրա հետ, որ Նախնի դարերում Հայոց եկեղեցու պաշտամունքը սոսկ սաղմոսերգութեան մէջ էր կայանում։ Երգեցողութիւնը բաւականին ներդաշնակ ու դուրեկան էր, բայց փոքր ինչ պակասութիւն էր նկատւում. այդ այն էր, որ ամենահարկաւոր տեղերում սօլօ էր երգւում. այդ էլ կարելի է ներել, որովհետեւ խմբական երգեցողութիւնը առաջին անգամ էր և կարճ ժամանակուայ աշխատանք։»

ԹՂԹԱԲԵՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Սեպտեմբեր 26ի թերթէն

ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԱՏԵԱՆԸ.— Ծերակոյտին քննիչ յանձնաժողովին նախագահ Պ. Պէռանժէ տակաւին կը զբաղի պարութային քննութեամբը։

—Երկուշաբթի օրը սայլերով Լիւքսէմպուրկի պալատը փոխադրուեցան Շապրոլ «ամրոց»էն գրաւուած իրեղէնները։ Գերագոյն Ատեանին քարտուղարները զանոնք ստացան և ընկալագիր տուին բերող ոստիկաններուն։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՆԱԽԱՏՈՐՄԸ.— Նաւային նշաններու հրահանգներու անհետանալը բուռն յուզում առաջ բերած է Լոնտոնի նաւային ակումբներուն մէջ, ուր կը վախցուի թէ այդ հրահանգները մ'գուցէ օտար տէրութեան մը յանձնուած ըլլան, վասն զի նաւային նշաններու բոլոր գաղտնիքները կը պարունակեն։ Խիստ քննութիւն կը կատարուի և ձեռնհաս պաշտօնարանները ամէն բան գաղտնի կը պահեն։ Անցեալ տարի ալ Մալթայի մէջ այդ տեսակ գողութիւն մը գործուած էր, բայց երկար խուզարկութիւններէ ետքը, հեղինակը երեւան հանուեցաւ։ Այդ անձը զինուորական ատեանի մը առջեւ դատուելով տասնըութը ամսուան բանտարկութեան դատապարտուեցաւ։ Գողցուած հրահանգները դատապարտեալին վրայէն գտնուած էին։ Այս անգամ՝ գողցուածները եթէ չգտնուին և եթէ օտար տէրութեան մը ձեռքը անցած են, Անգլիոյ նաւային սպայակոյտը պիտի պարտաւորուի նորէն հրահանգ մը պատրաստել, ինչ որ երկար ժամանակի կարօտ է։

ՌՈՒՍ կառավարութիւնը որոշեց որ Ֆինլանտիոյ մայրաքաղաքին պաշտօնեաները և ոստիկանները պարտաւորիչ կերպով ռուսերէն գիտնան։

ՍՈՒՏԱՆ.— Գահիրէէն երկուշաբթի թուականով կը հեռագրեն Տէյլի Թելէկրաֆի։

«Փութով պատրաստութիւններ կը տեսնուին Սուտանի ցեղապետին դէմ արշաւախումբ մը ղրկելու համար։ Լորտ Քիչնըր և Ուինկէթ գնդապետը այս իրիկուն Օմտուրմանի մէջ խորհրդակցութիւն մը պիտի կատարեն այդ առաքման պարագաները որոշելու համար։ Տրուած որոշումները գաղտնի պիտի մնան, որովհետեւ Սուտանի ցեղապետը լրտեսներ ունի որոնք միշտ լաւ տեղեկութիւններ կու տան անոր։ Լորտ Քիչնըր կը յուսայ յանկարծակիի բերել ցեղապետը։ Ուրիշ զօրաւոր ցեղապետ մը, որ սպիտակ Նեղոսէն կու գայ, կ'աշխատի միանալ Սուլտանի ցեղապետին։»

ՍՊԱՆԻՈՅ նախարարներուն մէջ անհամաձայնութիւնը տակաւին կը շարունակէ։ Ելմտական նախարարը կը պահանջէ որ զինուորական ելմտացոյցին մէջ տասնըվեց միլիոն բէզէթայի խնայողութիւն մը կատարուի, մինչդեռ պատերազմական նախարարը կը յայտարարէ թէ երեք միլիոնէն աւելի զեղչ չի կրնար ընել։ Ելմտական նախարարը ազդու կերպով կը պաշտպանէ իր ծրագիրները։

ԱՆՏՐԷ ՕՏԱՅՈՒՆ.— Նովոսթի կը պատմէ թէ Պետերսպուրկի պաշտօնատան մը պատուհանին առջեւ ուղեւոր-աղաւնի մը տեսնուելով, ներս առնուեր և կարմիր ժապաւէնով ոտքին կապուած այցետոմս մը գտնուեր է որ Անտրէէն էր և վրան «Հիւսիսային բեւեռը գտնուեցաւ։ Լաւ վիճակի մէջ ենք։ 21 օգոստոս» գրուած էր։ Պետերսպուրկի մէջ ոստիկանութիւնը այդ մասին քննութիւն կը կատարէ, կասկածելով որ կատակ մը եղած ըլլայ։

Հեռագիր
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ, 28 Սեպտ.— Զրոյց կայ թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը պատասխան մը ստացած է Թրանսվալի կառավարութենէն այն հեռագրին համար որ չարաթ օրը ղրկուեցաւ նախարարաց Խորհուրդէն ետքը։ Թրանսվալի կառավարութիւնը այդ պատասխանին մէջ նորէն կը մերժէ Անգլիոյ պահանջումները և կը պնդէ իր առաջուան յայտարարութիւններուն վրայ։ Թէև պաշտօնական ղեկոյց մը եղած չէ, սակայն Լոնտոնի իրիկուան լրագիրները շատ ծանր կը նկատեն կացութիւնը։

—Լոնտոնի սակարանին մէջ շատ յոռետես լուրեր տարածուեցան, սակայն կը հերքուէր այն լուրը թէ Պէօրները յարձակողականի սկսած ըլլան, զոր ծանուցած էր առաւօտեան թերթ մը։ Հարաւային Ափրիկէի հանքերու արժէթուղթերը կը ծախուէին, բայց ոչ հապճեպով։ Հանքային արժէթուղթերու շատին անկումը զգալի չէր, բաց ի «Ռանտ Մին» թուղթերէն որոնք նախ իջան, բայց յետոյ աւելի հաստատուն գինով փակուեցան 29. 50ի, փոխանակ 30.06 ի։ Առջի օրը անգլիական քոնսոլիտէն 104 37 էր։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՊԷՐԼԻՆ.— Բուռն անհամաձայնութիւն մը ծագեցաւ նախարարապետ Հոհէնլոհէ իշխանին և ելմտական նախարար Պ. Միքէլի միջեւ։ Ընդհանուր կարծիքը սա է թէ Պ. Միքէլ պիտի պարտաւորուի քաշուիլ։

ՔՐԷՕԶՕ

ԲԱՐԻԶ.— Գործադուլը կը շարունակէ, բայց հանդարտութիւն կը տիրէ։ Կառավարութիւնը նորէն զինուոր ղրկեց բարեկարգութիւնը պահպանելու համար։

ԲԱՄՊԱԿԻ ԳԻՆԸ

ԼԻՎԸՐՓՈՒԼ.— Բամպակի գինը նորէն բարձրացաւ։ Վերջին գինն է 3 42/64։

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամառնային արձակուրդներից յետոյ, Թիֆլիսի քաղաքային խորհրդի առաջին նիստը կայացաւ սեպտեմբերի 6ին։ Այդ նիստին խորհուրդը, ի միջի այլոց, որոշեց Սենատին բողոքել Թիֆլիսի նահանգական իշխանութեան երեք որոշմանց դէմ, որոնցմով յիշեալ իշխանութիւնը փոխել է քաղաքային խորհրդի երեք որոշում. 1) գիւղական բերքերից տուրք առնելու, 2) իրաւասու Իւանենկոյին ֆինանսական յանձնաժողովի անդամ ընտրելու և 3) Գալստեան ազգանունով կառապանին տուգանքի ենթարկելու մասին։

—Օգոստոսի 26ին, Պետերբուրգում, տեխնիքների և արխիտեկտորների ներկայութեամբ, Պ. Պ. Բայթալին և Խուդեկովը փորձեր են կատարել իրենց հնարած մի գործիքով, որով բնակարանները տաքացնում են նաւթով։ Հնարողների ասելով, իրենց գործիքը գործադրող բնակիչը իր բնակարանը կարող է տաքացնել օրական միմիայն հինգ կոպ. ծախսելով։ Գործիքը ծուխ չի անում և կարող է յարմարեցնել ամէն տեսակ վառարանի և պլիտի։

Այս առթիւ հարկ ենք համարում յիշեցնել որ Պ. Սարգիս Պօղոս-Բէկեան Բագւում տարիներ առաջ արդէն հնարած ունի այդպիսի մի գործիք, որի մասին իր ժամանակին գրուած է Նոր-Դարում և որը նոյնպէս նաւթով տաքացնում է ամեն տեսակ վառարան և պլիտ։ Այդ գործիքը գործադրւում է Բագւում։ Հետաքրքրական կը լինէր համեմատել Պետերբուրգի և Բագուի հնարագէտների գործիքներն իրար հետ։

— Այս ամսի վերջին Ասխաբադ պիտի գնայ ճանապարհների հաղորդակցութեան մինիստրը՝ միջին ասիական երկաթուղին դիտելու համար։ Այդ երկաթուղու զարգացման համար պիտի յատկացուի 9 միլիոն ռուբլի։

—Այգեգործական Ռուսաց կայսերական ընկերութեան՝ Կովկասի ճիւղը Թոյլտուութիւն է ստացել 1901 թուին այգեգործական բերքերի կովկասեան ցուցահանդէս բանալու։ Այդ ցուցահանդէսին, որ Թուով երրորդն է լինելու, կը մասնակցեն նաև Անդրկասպեան երկրի և հարաւային մի քանի նահանգների այգեգործները։

—Լուսաւորութեան մինիստր Ն. Պ. Բոգոլեպովի Կովկաս գալը, լրագրների ասելով, յետաձգուած է, որովհետեւ մինիստրն զբաղուած կը լինի Ռուսիայի ներքին նահանգների ուսումնարանական շրջանները շրջագայելով։

—Այս տարուայ հոկտեմբերի 1ից Կովկաս-Անդրկասպեան և Սեւ Ծով Կովկաս-Վոլգա-Անդրկասպեան երկաթուղիների ուղիղ հաղորդակցութիւնների մէջ են մտնելու Վլադիկաւկազի երկաթուղու միջին-ասիական քաղաքային հետեւեալ կայարանները՝ Ասխաբադ, Բուխարա, Կոկանդ, Մերվ, Սամարղանդ, Տաշքենդ և Չարջոյ, և հարաւ-արեւելեան երկաթուղիների հետեւեալ կայարանները՝ Անդիժան, Կոկանդ, Նամանգան, Սամարղանդ, Տաշքենդ և Խոջենտ։

—Ներկայումս Թիֆլիսում հիւր է ֆրանսիացի ճանապարհորդ և գրող Շարլ Լըրուն։

— Այս սեպտեմբերին վերաբացւելու են Թիֆլիսում դպրոցական անցեալ տարում հիմնուած միջնակարգ-հանրակրթական դասընթացները։ Որոշուած է այս տարի բանալ երկու բաժանմունք—մէկը՝ նոր ունկնդիրների, միւսը անցեալ տարուայ ունկնդիրների համար։ Դասախօսութիւնները տեղի կունենան տղայոց առաջին գիմնազիոնի շէնքում։

—Թիֆլիզում օգոստոս ամսին յանկարծ շոգը կտրուեց, եղանակը զովացաւ, երեկոյները մինչև անգամ սառը քամի էր փչում, որ պայմանաւորուած էր Կովկասեան բարձր լեռների վրայ եկած առատ ձիւնով։ Թւում էր, թէ շոգերն անցել են։ Այժմ սեպտ. ամսումն ենք, օրերը գեղեցիկ են, բայց շոգ, ցերեկը մինչեւ անգամ անտանելի շոգ է լինում։

—Կովկասում թէյի տնկարաններ ձգելու համար ակցիոներական մի ընկերութիւն է կազմուած 150,000 ռ. դրամագլխով։

—Խնդիր էր յարուցուած, թէ արդեօք Կովկասում ծառայութեան առանձին արտօնութիւնները պէ՞տք է սահմանափակել միմիայն տեղացի պաշտօնեաների համար, թէ՝ նմանապէս այն անձերի համար էլ, որոնք թէեւ Կովկասումն են ծնուած, բայց սերում են ուրիշ տեղերից եկած բնակիչներից։ Այդ խնդրի վերաբերմամբ, ինչպէս հեռագրում են Կաւկազին Պետերբուրգից, բացատրուած է որ օրէնքի մէջ սահմանուած մի քանի արտօնութիւնների սահմանափակման ենթարկւում են Կովկասում եւ Անդրկովկասում տեղացի պաշտօնեաները, առանց նայելու նրանց տեղային ծագման։

Այդ սահմանափակման մէջ է նաև լրացուցիչ ռոճիկ ստանալու իրաւունքը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Օ. Ո.	24	13
Ամէնէն բարձր գին	»	24	14
Ամէնէն վար գին	»	24	11
Րումէլիի Երկթ. փոց.	Ֆր.	114	87
Ամէնէն բարձր գին	»	116	50
Ամէնէն վար գին	»	114	50

ԲԱՑՈՒՄ 17 Սեպտ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Ք. Կ.	24	14
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	115	15
Օսմանիյէ		416	50
Ռէժի		295	—
Օսմ. Պանքա		13	—
Թիւթիւնի Ժէնէրալ Օսմ.		2	35
Ելեկտրագործական Պանքա		7	—
Յօս. Օթ. Շամ է Վալէօտ	Ա. Ո.	3	11
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	—
Թըմպէքէյ բաժնեթ.		635	—
» ժուիսանս		225	—
» պարտաթ.	Ֆր.	491	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	300	—
Քաբաթ Կ. Պոլսու	»	180	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	17
Անգլիական ոսկի	»	109	37
Բոլ Էմպէրիալ	»	90	05
Քրիմիզ	»	51	04
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	36
Մէճալիք	»	96	—
Բաւալը Աղթադրամ	Օ. Ո.	8	62

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	108	32 1/2
» » » չէք		109	17 1/2
Բարիզ » »	Ֆր.	23	17 1/2
» » » չէք	»	23	93
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	61
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	10	96 1/4

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 28 Սեպտ.

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	22	30
) գոց.	»	22	30
» » » Բ.	»	45	70
» » » Դ.	»	25	70
Օսմանիէ	»	416	—
Րումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	115	—
Օսմ. Ռէժի	»	295	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	558	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	100	57
Քրէտի Լիոնէ	»	654	—
Պանք տը Բարի	»	—	—
Սուէզի բաժնեթուղթ	»		
Իտալական Ռանթ	»	92	75
Սպանիական արտաքին	»	61	95
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	270
Դրամազեղչ	»	03	

ՊԵՐԼԻՆ, 28 Սեպտ.

Օսմ. փոխառութիւն 1888	մարք	112	75
Րումէլիի երկաթուղի	»	117	75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	97	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	243

ՎԻԷՆՆԱ, 28 Սեպտ.

Փոխան. Բարիզի վրայ	Ֆիոր.	57	3
» Լոնտոնի վրայ	»	120	75
Րումէլիի երկաթուղի	»	59	10
Օ. Ռէժի	»	135	—

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ Երեսը

Պայըլ Հաւուլի հրատարակութիւնները կարդալ Դ-րդ երեսը։

ԱԿՌԱՆՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտասանութեան և դէմքը կը տձեւցնէ։ Առանց լաւ ակռաներու բնաւ կատարեալ ծամողութիւն չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան՝ բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ. առանց մարսողութեան չի կայ սննդառութիւն, առանց սննդառութեան չկայ առողջութիւն, և առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը։ — Ուրեմն խորհուրդ կու տանք ատամնացաւ անձերու դիմել Տքթ. Պաոլի, միակ ատամնաբոյժը որ երկու անգամէն կրնայ տեղը դնել երերուն և անարմատ ակռաները, արհեստական ամենագեղեցիկ ու ամենահաստատուն ակռաներ պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու, և այլն, որոնք լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կ'ապահովեն։

Ամենէն փափուկ, ամենէն ջղային անձերը կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տքթ. Պաոլի՝ լիովին գոհ մնալու համար։ Արդէն, իրեն դիմողը կատարելապէս գոհ մնալէն ետքը միայն ստակը պիտի վճարէ։

Ամէն օր կը դարմանէ ժամը 9էն (Ը. Ե.) մինչեւ իրիկուան 5, Բէրա, Ֆրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը։

ԼԻՒՆԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Հիմնեալ 1828—1829ին
1828
· L'UNION ·
DE PARIS
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ
97 Միլիոն
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ
137 Միլիոն
Ընկերութեան դրամատունն է
ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ
Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Տնօրէն
Սիմոն էֆ. Բոյաճեան
Կենաց ճիւղին տեսուչ Միհրան էֆ.
Տէր Ներսէսեան
Կ. Պոլիս, Կալաթա, Թաշտապուրուն
Խան, Օսմ. Պանքային դէմը

ՀԻՆ ԳԻՆԻ Եւեսուեր ութ տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ հանգուցեալ Մուխթար Յակոբ աղայի տունը։

ՕԳՈՍԴԻ ՄՕՌԻԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ 1888
Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ.
Պարոնայք Սգոտ եւ Պօուն,
Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որաց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն. իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուել, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի ուշակած է, մանաւանդ այդ յաջող պատաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէէ միւպայաա օլունաճագ օթուզ պին գըյէի աթիգ հալէպ եաղընըն պէհէր գըյէսի մէճիտիէ եիւրմի ղուրուշ հիսապը իլէ օն ղուրուշ ֆիյաթը իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ չէհրը հալը րուժինի եիւրմի պիրինճի սալը կիւնիւնէ տէկին հէրհէ մըզաատ թէնզիլաթ օլուրսա օլսուն վէ եիւրմի իւչիւնճի բէրշէնպէ կիւնիւ սաաթ օն պուչուղա գատար իհալէ իւչ նիսպէթինտէն աշաղը օլմամագ իւզրէ վուգու պուլաճագ թէնզիլաթ գապուլ խոլընէճէկինտէն իխաա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ աքճէսինի վէ խա միւթէպէր բէֆալէթնամէյի միւսթէսհապէն Խազինէի ճէլիլէյի միւրաճաաթ կէլմէլէրի։

2—3

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէէ միւպայաա օլունաճագ եէտի պին չուվալ Բիղա քիրէճինին գարարը իհալէըն եիւրմի պիրինճի սալը կիւնիւ վիրիլէճէկինտէն իխաա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ աքճէսինի վէ խա միւթէպէր բէֆալէթնամէյի միւսթէսհապէն եէվմի մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ տօղուզա գատար Խազինէի ճէլիլէյի միւրաճաաթլէրի կէլմէլէրի։

2—3

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէէ միւպայաա օլունաճագ Թիրէլի չուգա իլէ տաքը վէ քէնէվիրին մահը հալը րուժինին օն ալթընճը բէնշէնպէ կիւնիւ գարարը վիրիլէճէկինտէն իխաա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ աքճէսինի վէ խա միւթէպէր բէֆալէթնամէյի միւսթէսհապէն եէվմի մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ տօղուզա գատար Խազինէի ճէլիլէյի միւրաճաաթլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 12 Էյլուլ սէնէ 315 3—3

ԻԼԱՆ

Անատօլու Օսմանլը Թիմիւր Եօլու

Հայտար Նաքլիյաթընա մախսուս օլան (17) Նումէրօլու վէ ֆի 1 աղօսթօս 1196 թարիխլի սէյրի խաֆիֆ ֆէվքէլատէ վէ մուվաքքաթ թարիֆա իլէ ֆի 1 Թէշրինի սանի 1898 թարիխլի պիրինճի իլավէսի էօնիւմիւզտէքի Թէշրինի էվվէլ իպթիտասընտան ֆէսխ ու իլղա' իլէ՝ անլէրին մաքամընա գայիմ օլմաք իւզրէ (17) Նումէրօլու վէ ֆի 1 Թէշրինի էվվէլ 1899 թարիխլի թարիֆայի ճէտիտէ մէվքիի իճրայէ վազ խոլընաճագ վէ պու պապտա մալումաթը մուֆասսալէ խոմիսալընա արզու էտէն օլանլար Հայտար-Փաշա Թիմիւր եօլըն ումուր թիճարիյէ գալէմինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 25 Էյլուլ 1899

* * *

101 Նումէրօլու վէ ֆի 1 Էյլուլ 1898 թարիխլի սէյրի խաֆիֆ ֆէվգէլատէ վէ մուվաքքաթ թարիֆայէ ֆի 20 Էյլուլ 1898 թարիխլի պիրինճի իլավէսի էօնիւմիւզտէքի Թէշրինի էվվէլէ էֆրէնճի իպթիտասընտան իթպարէն պիլ իլղա անլէրին մաքամընա գայիմ օլմաք իւզրէ թանզիմ խոլընան (101) Նումէրօլու վէ ֆի 1 Թէշրինի էվվէլ 1899 թարիխլի սէյրի խաֆիֆ ֆէվգէլատէ վէ մուվաքքաթ թարիֆա մէվքիի իճրայէ վազ խոլընաճագ վէ պու պապտա մալումաթը մուֆասսալէ խոմիսալընա արզու էտէն օլանլարըն Հայտար-Բաշա Թիմիւր Եօլըն Ումուրը Թիճարիյէ գալէմինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Միւտիւրիյէթ

Ֆի 28 Էյլուլ 1899

ՀԱՅ ՊԱՏԿԵՐԱՀԱՆ

ՆՇՐՈՒԱՆ ԷՖ. ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆ

Կ. Պոլիս խոտալացի հռչակաւոր պատկերահանի մը աշակերտելէ եւ արուեստին մէջ յառաջադիմելէ յետոյ՝ տասն երեք տարիներէ ի վեր սոյն զբաղմունքով կը զբաղի Թէ՝ մայրաքաղաքիս մէջ եւ Թէ այլուր։ Միւհէնտիսեան էֆ.ի յաճախորդը եւ իր նկարած պատկերները տեսնող անձերը անոր վրձինին նրբութենէն եւ պատկերներուն ճշդութենէն շատ գոհ մնացած են։

Ցիշեալ պատկերահանը՝ որ հայ նկարչաց մէջ կարեւոր դիրք մը գրաւած է, ո՛չ միայն բնական դիմագծութեամբ կը գծագրէ, այլ եւ ամէն տեսակ կրօնական պատկերներ ալ կը նկարէ, այսօր պատրաստ ունի երեք կրօնական պատկերներ, որոնք գնահատուած են հայ եւ օտարազգի նկարիչներէ։

Սոյն պատկերներուն առաջինն է Ս. Աստուածածնի մէկ խորհրդաւոր պատկերը. երկայնութիւնն է 1 մէթր եւ 88 սանթիմ. լայնութիւնն է 1 մէթր 22 սանթիմ.

Երկրորդն է Քրիստոսի մկրտութիւնը. երկայնութիւնն է 1 մէթր 65 սանթիմ. լայնութիւնն է 1 մէթր։

Երրորդն է Ս. Ստեփաննոսի աղօթելը եւ քարկոծուիլը. երկայնութիւնը եւ լայնութիւնը երկրորդին համաչափ։

Այս երեք կրօնական մեծադիր պատկերներուն վրայ մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց Թաղ. Խորհրդոց եւ Գաւառ. Առաջնորդարաններուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի։

Գիները չափաւոր են ։

Միւհէնտիսեան էֆ. ամենայն խնամով կը լուսանկարէ խմբանկարներ, կը մեծցնէ, կը նկարէ «տ'աբրէ նաթիւր» [բնականէն] պատկերներ եւ ամէն տեսակ «բէյզաժ»ներ չափաւոր գիներով։

Հաստատուած է Ղալաթիա Չէչէեան խան Թիւ 18, ուր Պատուարժան յաճախորդք կրնան դիմել ։ 405 11-12

ԼԱ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենահին Միջազգային Ընկ. ն Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յեւրոպա

Բուլէզ 1 և 3 Լը Բէլլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իթալիէնի անկիւնը)։ Ընկերութեան շէնքերն այժմ կը վերաշինուին, ուստի իր գրասենեակներն առժամապէս փոխադրուած են Նոտր-Տամ տէ Վիքթուար փողոց Թ. 42։

1898 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԻԼԻՈՆ Փր.։ Ապահովագրութիւն որ կը թանի՝ 4,545,160,943 Փր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 320 միլիոն։

1898ին հնչուն դրամով վճարելի շահերն են 14,400,000 Փր., 1897էն 1,424,000 Փր. աւելի։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000է աւելի անդամ, որոնք Ընկերութիւնը կը կազմեն, որոնց կը պատկանի Ընկերութիւնն և որոց կը վերադարձին Ընկերութեան բոլոր շահերը։ Եթէ մասնակից էք, և կամ տակաւին չէք, խիստ շահեկան է ձեզի համար ճանչնալ Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւնները։ Օրինակի համար մանրամասն տեղեկութիւններ ուզեցէք երբեւ հասուն թարեր գործ ապահովագրութեան վրայ որ հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոս ունի. նոյնպէս [illegible] սարեկճարներու եւ ապրուելու ձեւով ապահովագրութեան վրայ, ի դէպ մեռնու որոշեալ ժամանակամիջոցի մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՌԻ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Ընդհ.-Պատուիրակ
Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ
Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլի, Փօրթլանտի, Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւեր։

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2400
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ. Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուէթով խան
ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ՖՐԵՑ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլի և Ամերիկայի միջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	10500	[illegible]	3500
[illegible]	10500	[illegible]	3500
[illegible]	10500	[illegible]	3000
[illegible]	9000	[illegible]	2500
[illegible]	9000	[illegible]	3500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2000
[illegible]	8700	[illegible]	900
[illegible]	8700	Ցօրզօ	800
[illegible]	8700	[illegible]	800
[illegible]	8500		

[illegible] ամէն հինգշաբթի կը մեկնին Լիվըրփուլէն [illegible] և Ղալաթիա [illegible] համար [illegible] ժամ. 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ. ԽԵՎԱՐ ԼԱՖՕՆՏԷՆ
Մէյմէնէ Ալի փաշա խան, Թիւ 1
Ղալաթիա

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ^րք Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

([illegible])

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենաառատ ցաւած ակռաներն [illegible] կը լեցնեն. ցաւը [illegible] պայմանաւ։

Նորաձեւ բերանակալ, նուրբ, հաշակալ, և [illegible] ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, [illegible]։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ Թէժ- [illegible] ամենակատարելագործեալ [illegible] միջոցաւ, [illegible]։

Ց. Գ. Ջմեռները կիրակի օրերն ալ, ([illegible]) ինչպէս նաեւ ամէն օր, ([illegible]) հիւանդ. կընդունին Բերայի գործատեղին։

Գաղթականներ կրնան գնել իրենց ընտանեաց, Թիւ 1 [illegible] փողոց։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուական
([illegible]0 սէֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպէր Սիմբնն
Ցակոբեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Կեդրոնատեղին է ՈՒԼԻՍ Եէնի խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի ճամի հավլուսը փողոց,
Օսմ. Նամակատան դէմը

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօխ
Մարբուչճըլար, Զարշը խան, Թիւ 21 194

ԼԱՆՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն.

1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 239 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիչի, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռոտոլֆ Հօթօս, Դեր-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօթօս, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գօլոմօն Նաքօ, » » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն.
Թէոտոր Բոնձէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարութեան Քօմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄԻՒՔ, կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական
Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՓՕՆՏԻ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլուի տուն։
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 176

ՊԱՔՉԱԼ ՀԱՐՈՒԹԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մեկնութիւն Նոր Կտակարանի, երեք հատոր, երես 2221, գին 60 դահ.։

Բառարան Սբ. Գրոց, երես 635, 20 դահ.։

ԹԻԹ ԼԻՎԻՍ, (Հայ. և Հայատառ Թրք. երես 223, 4 դահ.։

Քրիստոնէական Նկարագիր (Հայ. և Հայատառ և յունատառ Թրք.) երես 283, 6 դահ.։

Բնական Աշխարհագրութիւն (Հայ. և Հայատառ Թրք.) մեծադիր և պատկերազարդ, երես 120, 20 դահ.։

Կենդանաբանութիւն (Հայ. և Հայատառ Թրք.) երկհատոր, 5 դահ.։

Բնական Աստուածաբանութիւն (Հայ. Հայատառ և յունատառ Թրք.), երես 196, 3½ դահ.։

Րէտհաուզի բառգիրք (Թուրքերէնէ Անգղ.), երես 2224. 270 դահ.։

Րէտհաուզի բառգիրք (Անգղիերէնէ Թրք.), երես 827, 100 դահ.։

Կը ծախուին Պայպլ-Հաուսի գրատան մէջ Ֆինճանճըլար Եօգուշու, Պոլիս։ 173

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	27.000.000
Պահեստի դրամ	»	52.002.500
Տարեկան հասոյթ	»	70.339.912

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագիներով։ 572

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պաղչէ-Գաբու, Անանիտիսխան. 20 21 22

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «հիբօֆօսֆիթ տը շօ է տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք հաճոյքով կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՑԸ (սըրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՏԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակալք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒԼ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտօնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Սիբիօ	1735
Արիօսդօ	2377	Տիտօ	4811	Հիտալկօ	1581	Մըրքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	987	Հիւմպըր	2720	Միլօ	1057	Սբէրօ	1200
Պօրօտինօ	1234	Տուրօ	2383	Հօրատիօ	3300	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1828
Պրունօ	1076	Տրագօ	1718	Հումաքէր	593	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինօ	841	Տինամօ	504	Իտակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էքօ	2464	Ինտիանօ	5540	Օթէլօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտորատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնդարիօ	4038	Թօրբէտօ	487
Գալիբսօ	1837	Էրատօ	1481	Քլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2438
Գամէօ	1244	Ֆարօ	954	Քօլպինօ	2307	Փալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆլորէնտիա	1828	Քօվնօ	1700	Պէլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Ռիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2393
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչէսքօ	4582	Լէանտրօ	2272	Ռինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլօրատօ	4235	Հիդալկօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Հօրաշիօ շոգենաւը, նաւապետ Բրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Իտրօ շոգենաւը, նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 22ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ. գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՌԻՋՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

ՏՈՒԹԻԼՕՐ ՀԱՐՄԱՆՏՍԱ

Կը ծանուցանէ Թէ, հին և նոր ջերմա. միզութիւնն ու անկէ ծագում առած ամէն կարգի հիւանդութիւնները կարճ ժամանակի մէջ կը բուժէ, առանց ո՛և է ցաւ զգացնելու։ Կասկածողներ՝ բժշկուելէ վերջ իսկ կրնան վճարել դարմանումի վարձքը։

Ամէն օր առաւօտէն մինչեւ իրիկուն հիւանդ կ'ընդունի, Կալաթա՝ Թրամվէյի ճամբուն վրայ Գարագուլ օթէլին դիմացը Թիւ 97, լամպաճիի խանութին վերնայարկը, մասնաւոր դարմանատանը մէջ, մուտքը լամպաճիէն։ 428 7–10

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Գշ. 14.26 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 15 27 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բորտ-Սաիտ, Եաֆա, Պէրութ եւ Քիոս)։
Եշ. 16,28 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Եշ. 16 28 Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 17 29 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի. 58

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Որոյ շոգենաւերը կը բանին Լիվըրփ. և Միջերկրականի մէջ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Բոթնիա	4581
Էթրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Աւրանիա	7268	Ալճիրս	2380
Պավոնիա	5587	Սարտինիա	2160
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Գալլիա	4809	Պալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1894
Ալէփփօ	2143	Մորոքքօ	1855
[illegible]	1876	Քամփանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Քաթալոնիա	4845		

Ալէփփօ շոգենաւը, նաւապետ Հ[illegible], Լիվրբուլէն հոս պիտի ժամանէ դէպի ամսոյս 30ին (Ն. Տ.) ընդհ. վաճառքով։

Դիմել առ. ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակալ
Thomas C. Joly
Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 511

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

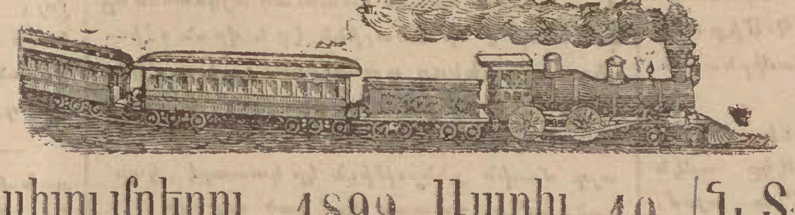

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1899 Ապրիլ 10 |Ն.Տ.| շաբաթէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 4 ճամփ. Առտ.	Թ. 34 Խառն Առտ.	Թ. 6 ճամփ. Առտ.	Թ. 8 ճամփ. Առտ.	Թ. 10 ճամփ. Առտ.	Թ. 12 ճամփ. Առտ.	Թ. 14 ճամփ. Առտ.	Թ. 16 ճամփ. Իրիկ.	Թ. 36 Խառն Իրիկ.	Թ. 18 ճամփ. Իրիկ.	Թ. 20 ճամփ. Իրիկ.	Թ. 22 ճամփ. Իրիկ.
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ մկն.	10 40	11 —	1 10	2 15	3 25	4 10	5 5	6 35	7 35	9 25	10 30	11 35
Հայտար Փաշա ժմ.	11 5	11 25	1 35	2 40	3 50	4 35	5 30	7 —	8 —	9 50	10 55	12 —
Հայտար Փաշա մկն.	11 12	11 45	1 45	2 48	4 1	4 45	5 40	7 11	8 17	9 57	11 5	12 8
Քըզըլ Թօբրաք »	11 19	— —	1 52	2 55	4 8	4 52	5 47	7 18	8 26	10 4	11 12	12 15
Ֆէնէր Եօլու »	11 24	— —	1 56	3 1	4 12	4 56	5 51	7 22	8 30	10 8	11 16	12 19
Կէօզ Թէփէ »	11 29	— —	2 1	3 6	4 17	5 1	5 56	7 27	8 35	— —	11 21	12 24
Էրէնքէօյ »	11 36	12 2	2 5	3 9	4 23	5 4	6 1	7 33	8 41	10 14	11 28	12 29
Պօսթանճը »	11 45	12 12	2 13		4 31		6 10	7 42	8 50	10 21	11 38	12 38
Մալթէփէ »	11 56	12 25	2 25		4 41		6 20	7 52	9 4	10 31	11 48	12 48
Քարթալ »	12 7	12 42	2 36		4 52		6 31	8 3	9 20	10 42	12 —	12 59
Բէնտիք ժմ.	12 15	12 52	2 44		5 —		6 39	8 11	9 30	10 50	12 8	1 7
Բէնտիք մկն.		1 —							9 38			
Թուզլա »		1 26							10 5			
Կէյպզէ »		1 49							10 34			
Տիլ Իսքէլէսի »		2 13							11 —			
Թավշանճըլ »		2 24							11 13			
Հէրէքէ »		2 48							11 34			
Եարըմճա »		3 4							12 —			
Թիւթիւն Չիֆթլիք »		3 18							12 17			
Տէրինճէ »		3 29							12 30			
Իզմիտ ժմ.		3 43							12 48			
Իզմիտ մկն.		4 5										
Պէօյիւք Տէրպէնտ »		4 42										
Սափանճա »		5 14										
Ատա Բազար »		5 41										
Կէյվէ »		6 28										
Աք Հիսար »		6 51										
Մէքէճէ »		7 29										
Լէֆքէ »		7 59										
Վէզիր Խան »		8 37										
Պիլէճիք ժմ.		9 20										
Պիլէճիք մկն.		9 35										
Քարաքէօյ »		10 45										
Պօզիւք »		11 29										
Ինէ Էօնիւ »		12 22										
Չայըր Հիսար »		12 54										
Էսկի Շէհր ժմ.		1 35										
		Իրիկ.										

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 1 ճամփ. Առա.	Թ. 3 ճամփ. Առտ.	Թ. 5 ճամփ. Առտ.	Թ. 31 Խառն Առտ.	Թ. 7 ճամփ. Առտ.	Թ. 9 ճամփ. Առտ.	Թ. 11 ճամփ. Առտ.	Թ. 13 ճամփ. Առտ.	Թ. 15 ճամփ. Իրիկ.	Թ. 17 ճամփ. Իրիկ.	Թ. 33 Խառն Առտ.	Թ. 19 ճամփ. Իրիկ.
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Էսկի Շէհր մկն.											9 45	
Չայըր Հիսար »											10 24	
Ինէ Էօնիւ »											10 57	
Պօզիւք »											11 34	
Քարաքէօյ »											12 10	
Պիլէճիք ժմ.											1 —	
Պիլէճիք մկն.											1 14	
Վէզիր Խան »											1 51	
Լէֆքէ »											2 29	
Մէքէճէ »											3 3	
Աք Հիսար »											3 32	
Կէյվէ »											3 58	
Ատա Բազար »											4 54	
Սափանճա »											5 12	
Պէօյիւք Տէրպէնտ »											5 42	
Իզմիտ ժմ.											6 18	
Իզմիտ մկն.				10 45							6 40	
Տէրինճէ »				11 3							6 56	
Թիւթիւն Չիֆթլիք »				11 11							7 5	
Եարըմճա »				11 32							7 20	
Հէրէքէ »				12 5							7 47	
Թաֆշանճըլ »				12 17							7 59	
Տիլ Իսքէլէսի »				12 29							8 9	
Կէյպզէ »				1 4							8 42	
Թուզլա »				1 24							9 2	
Բէնտիք ժմ.				1 50							9 24	
Բէնտիք մկն.	10 35	11 37	12 33	1 58		3 45		5 38	7 12	8 44	9 34	11 8
Քարթալ »	10 44	11 46	12 44	2 10		3 54		5 47	7 21	8 53	9 47	11 17
Մալթէփէ »	10 56	11 58	12 55	2 27		4 5		5 58	7 32	9 6	10 5	11 28
Պօսթանճըք »	11 5	12 10	1 6	2 41		4 15		6 9	7 43	9 16	10 20	11 39
Էրէնքէօյ »	11 13	12 18	1 18	2 52	3 27	4 25	5 14	6 19	7 52	9 26	10 32	11 47
Կէօզթէփէ »	11 17	12 22	1 22	2 56	3 31	4 29	5 18	6 23	7 56	9 30	— —	11 51
Ֆէնէր Եօլու »	11 23	12 27	1 27	3 2	3 36	4 34	5 23	6 28	8 1	9 35	10 41	11 56
Քըզըլ Թօփրաք »	11 27	12 31	1 31	3 6	3 40	4 38	5 27	6 32	8 5	9 39	— —	12 —
Հայտար Փաշա ժմ.	11 33	12 37	1 37	3 13	3 46	4 44	5 33	6 38	8 11	9 45	10 50	12 6
Հայտար Փաշա մկն.	11 40	12 45	1 45	3 25	3 55	4 50	5 40	6 45	8 20	9 55	11 5	12 12
Քարաքէօյ Կամուրջ ժմ.	12 5	1 10	2 10	3 50	4 20	5 15	6 5	7 10	8 45	10 20	11 30	12 37
											Իրիկ.	